

Üldine töökorraldus

Peeter Marvet
Uniprint

Eesmärk

- Cross-media publishing

Mida kirjastus teeb? Kirjastuse toode on paketeeritud informatsioon (raamat, CD, web vms). Kirjastus on infotehnoloogiaettevõte.

Edu

- Mida rohkematele kasutajatele õnnestub sama infot müüa ilma lisa-käsitööta (autor, toientaja, küljendus), seda edukam on kirjastus.

Ehk cross-media on kirjastuse edu (loe: ellujäämise) aluseks.

Edu alused

- Lõplikult toimetatud tekst koos märgendusega (stiilid, sisukorrad, indeksid jms). Ehk pre-layout.
Levinuimaks märgendusformaadiks on XML (extendable markup language)
- Töö koosnemine komponentidest mida on lihtne muuta (nt tõlkides lisada keel, muuta trükioriginaalist webioriginaaliks)

Edu alused

- Komponentide taaskasutamine
(pildipank, materjalide arhiiv jne)
mitmes töös

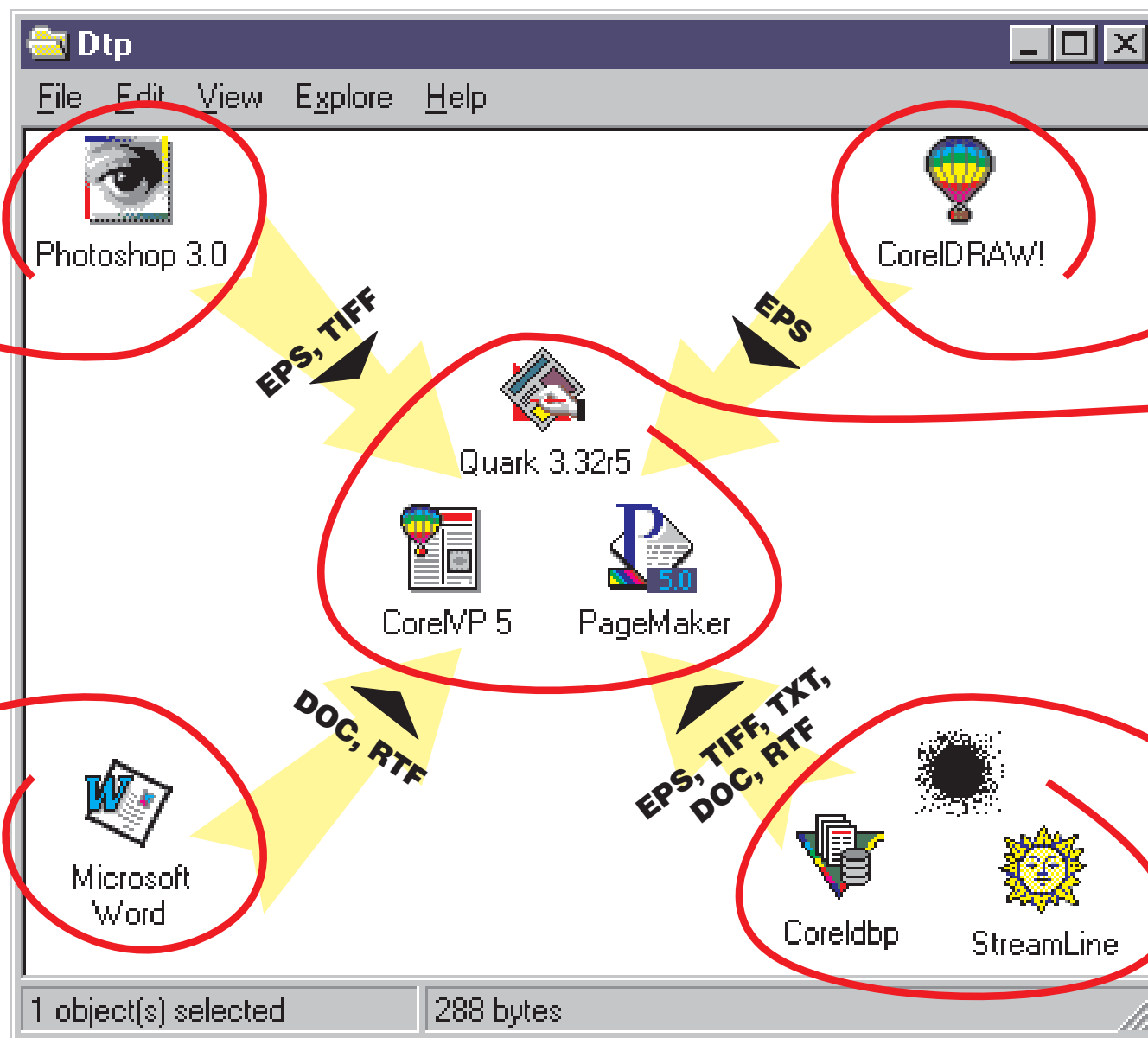
Ehk siis lühidalt -- universaalsed
mitmekordseks kasutamiseks mõeldud
komponendid ja absoluutselt kõige
märgendamine.

Märgendamine

- Kirjutatu toob raha siis, kui keegi seda loeb. Loetakse siis, kui leitakse. Järelikult võib teksti varustamist arvutile arusaadavate märksõnade jms infoga lugeda vahest isegi olulisemaks kui teksti enda kirjutamisel tehtud tööd.

PILDITÖÖTLUS:

PhotoShop
PhotoPaint
Picture Publisher
Fractal Design's Paint
CA Paint

GRAAFIKA:

Adobe Illustrator
Corel Draw
Freehand
Designer

LAYOUT:

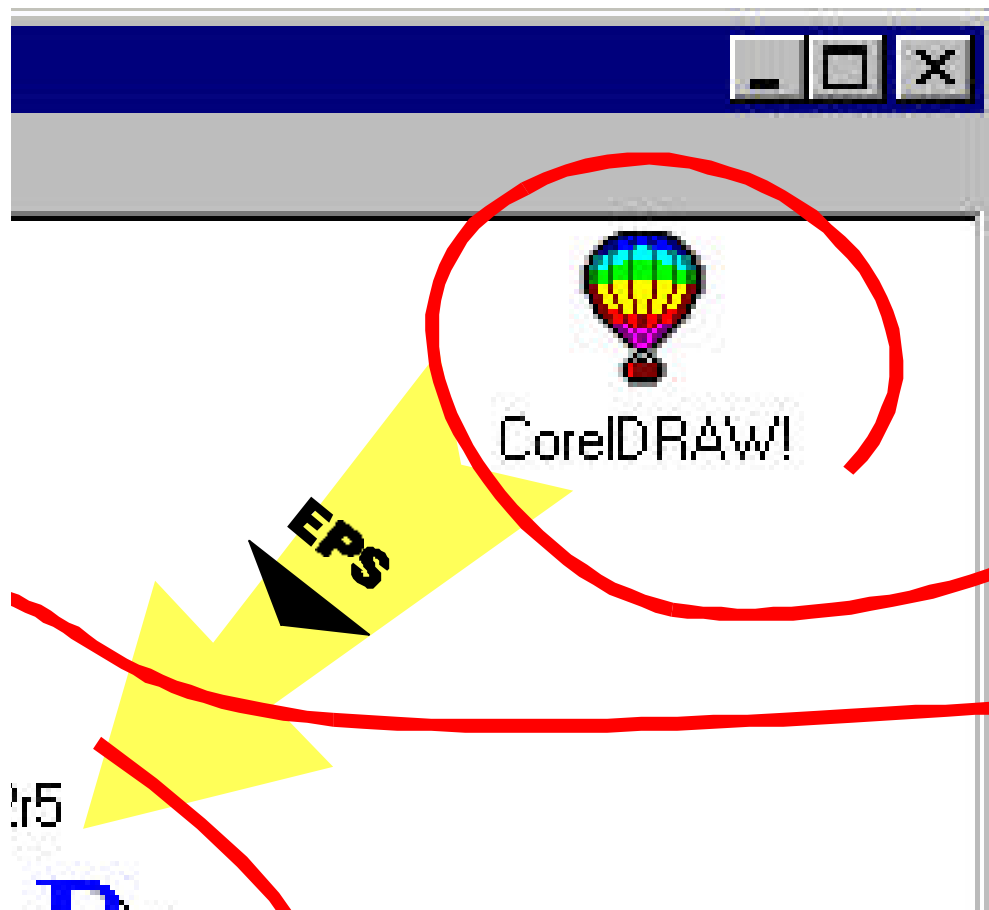
Adobe PageMaker
Adobe FrameMaker
QuarkXpress
Corel Ventura

MUU:

3D-programmid
Abivahendid
Database Publisher
jne.

TEKSTITÖÖTLUS:

Word
WordPerfect

GRAAFIKA:

Adobe Illustrator

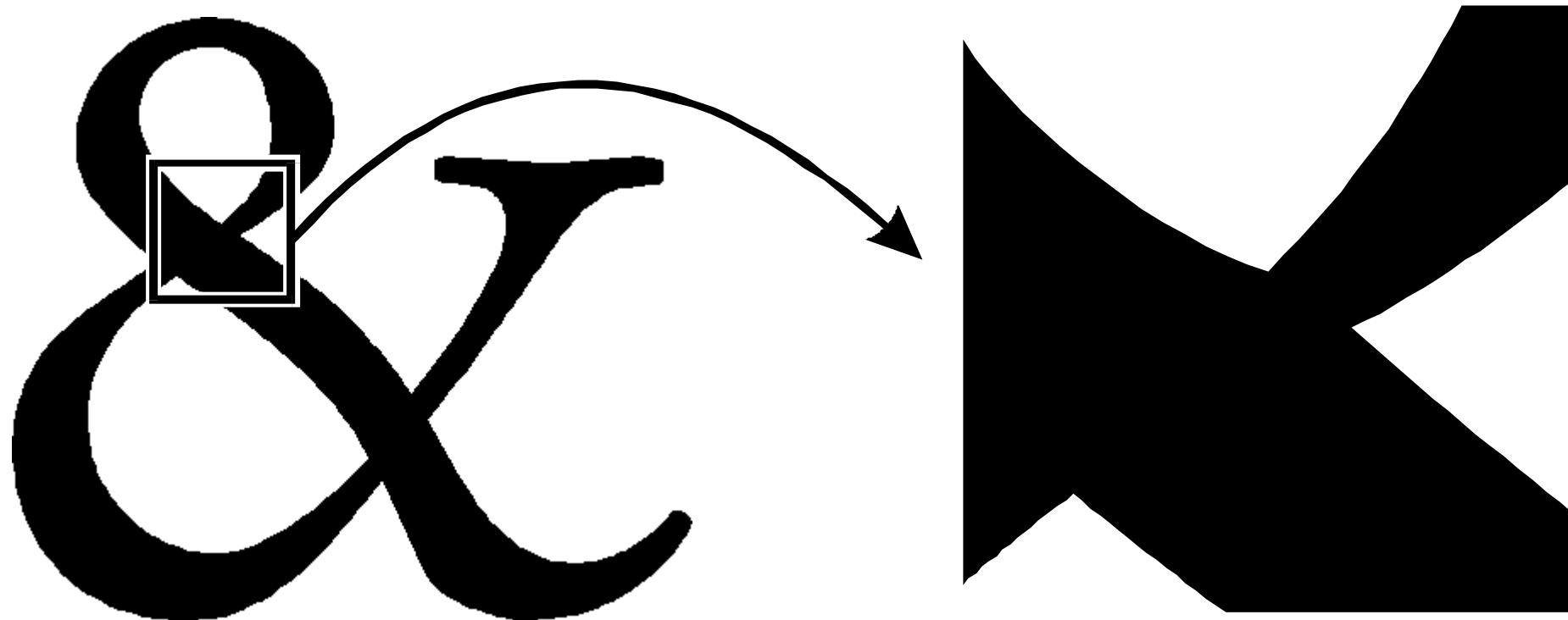
Corel Draw

Freehand

Designer

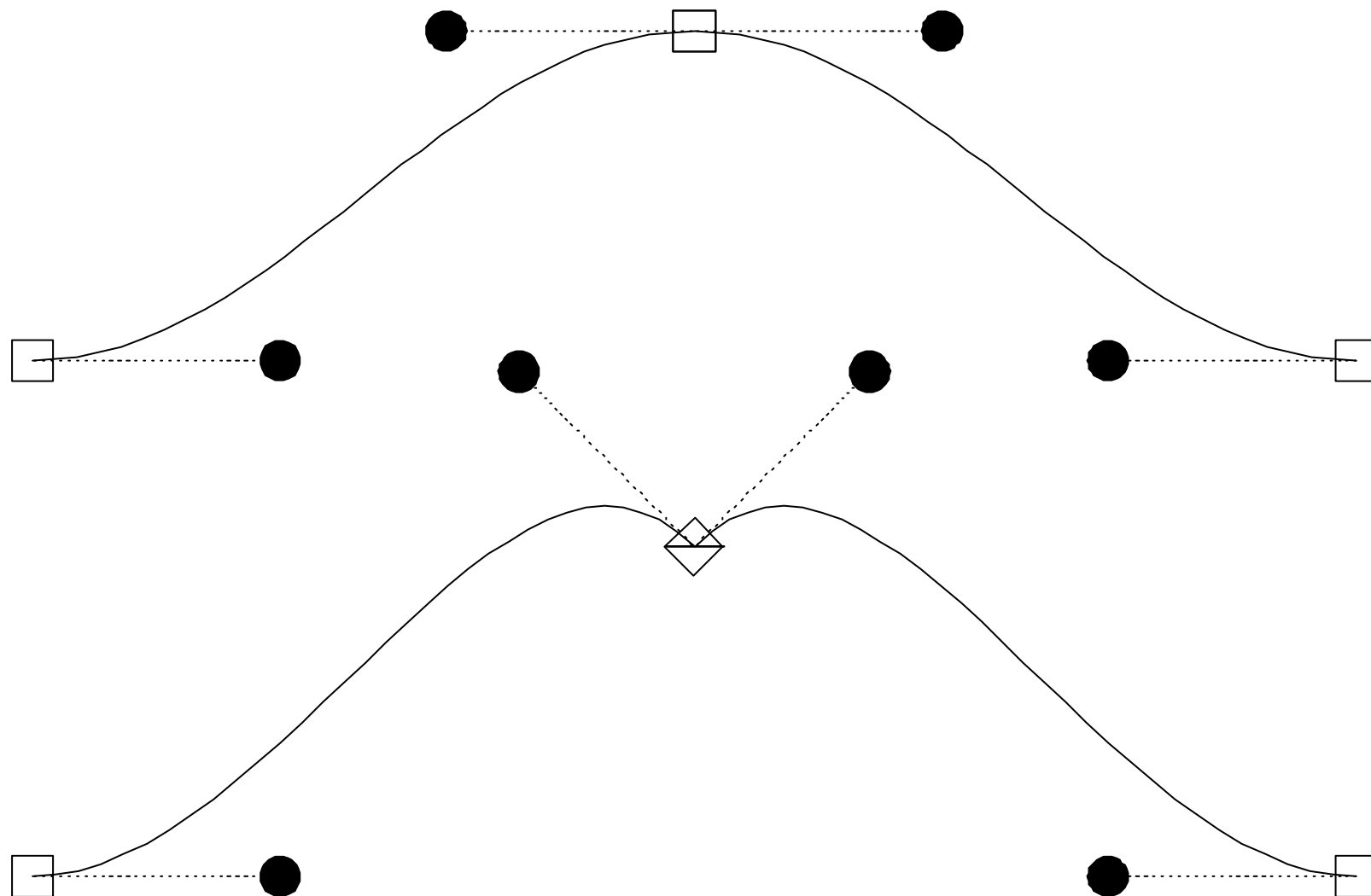
LAYOUT:

Adobe PageMaker

Graafika

- **Joonistusprogramm** – annab välja vektorgraafika, mis läbib küljenduse muutumatuna, kannab endaga kaasas paikapandud trükitehnilisi parameetreid või võtab omaks hiljem pealesurutavaid; on nõus vastava palve peale lahutama kas protsess- või spot-värvideks. Lisaväärtusena on mugav kasutada ja omab tööriistu, mis sobivad graafiliseks disainiks.

PILDITÖÖTLUS:

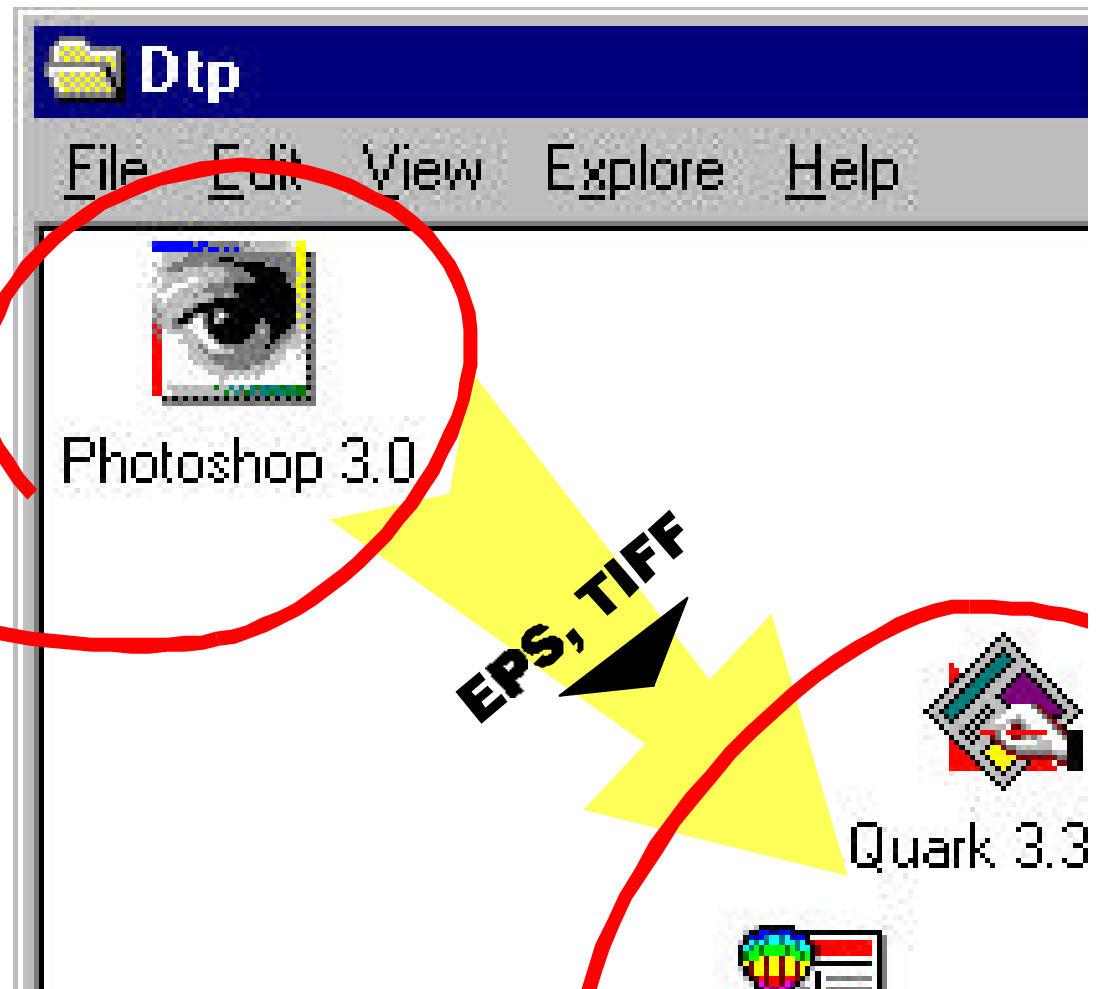
PhotoShop

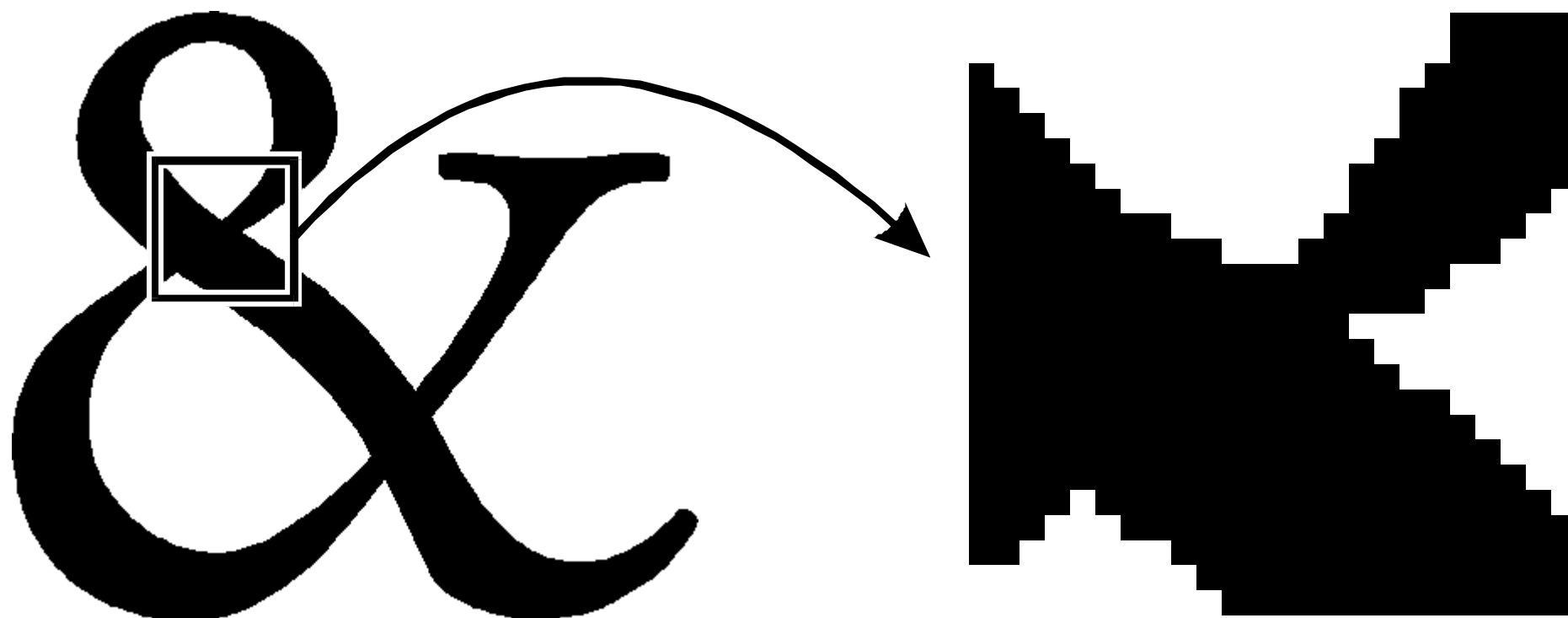
PhotoPaint

Picture Publisher

Fractal Design's Paint

CA Paint

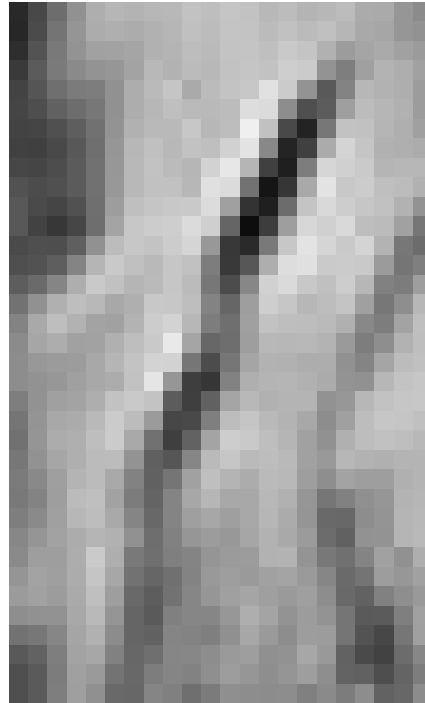
Pilditöötlus

- **Fototöötlusprogramm** – suudab tulla toime digitaliseeritud pildi korrektsiooni ja montaaziga, esitada seda adekvaatselt monitoril vastavalt talle ette antud lõppmeediumi omadustele, annab tulemuseks küljendusprogrammides muutmatuna kasutatava ja lahutatava pildi. Lisaväärtustena ei loe probleemiks suuri pilte, on mugav ja intuitiivne tarbida, suudab arvutiressursse efektiivselt rakendada, käib kiiresti.

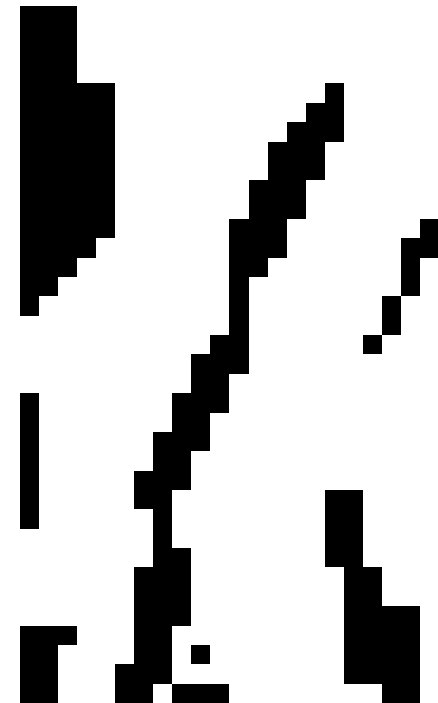

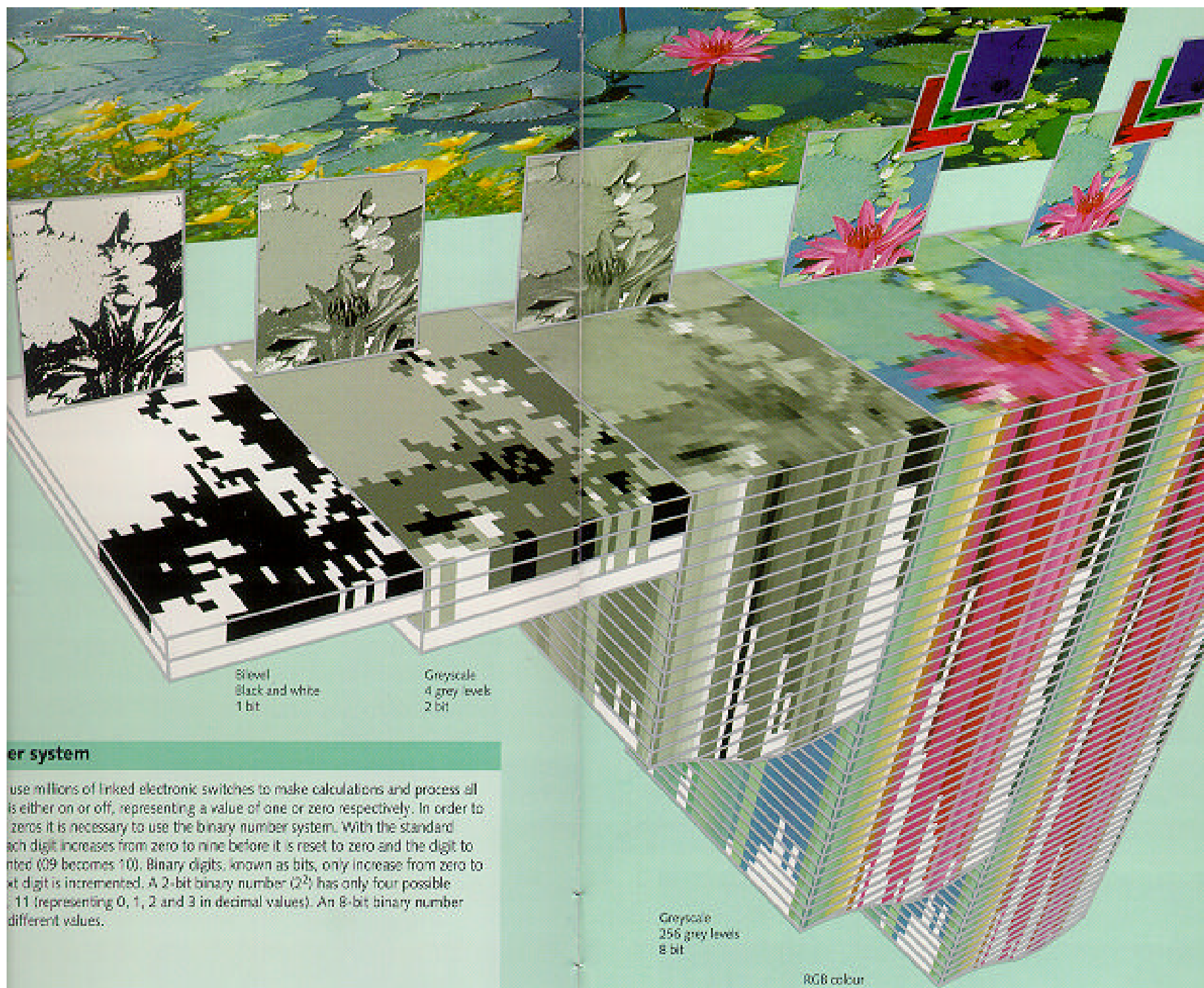
VÄRVILINE
e. CONTONE

HALLTOONID
e. GRAYSCALE

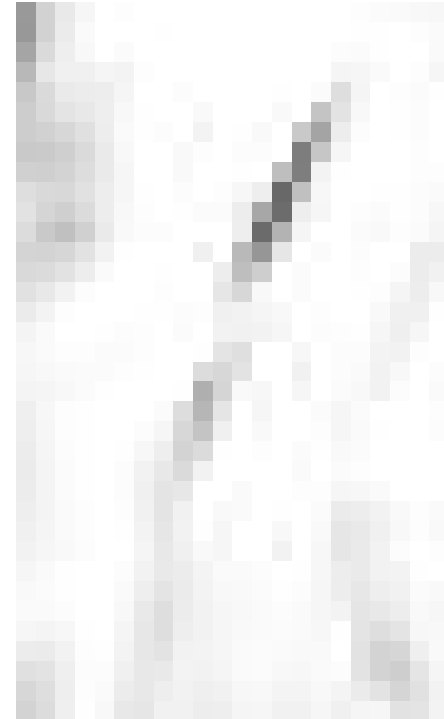
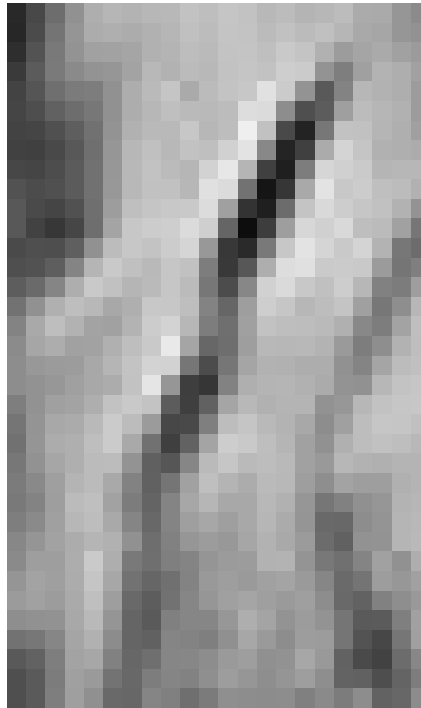
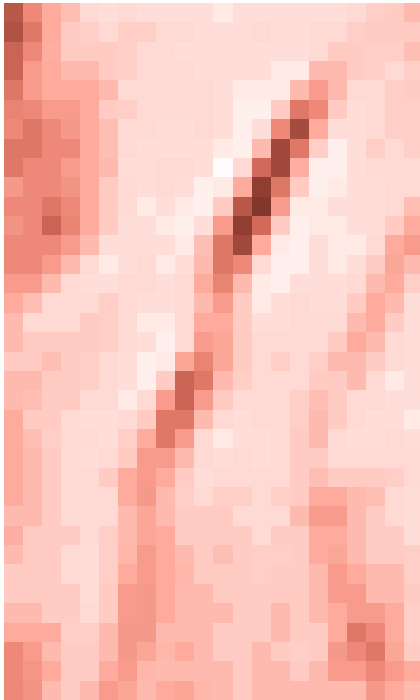

MUSTVALGE
e. BITMAP

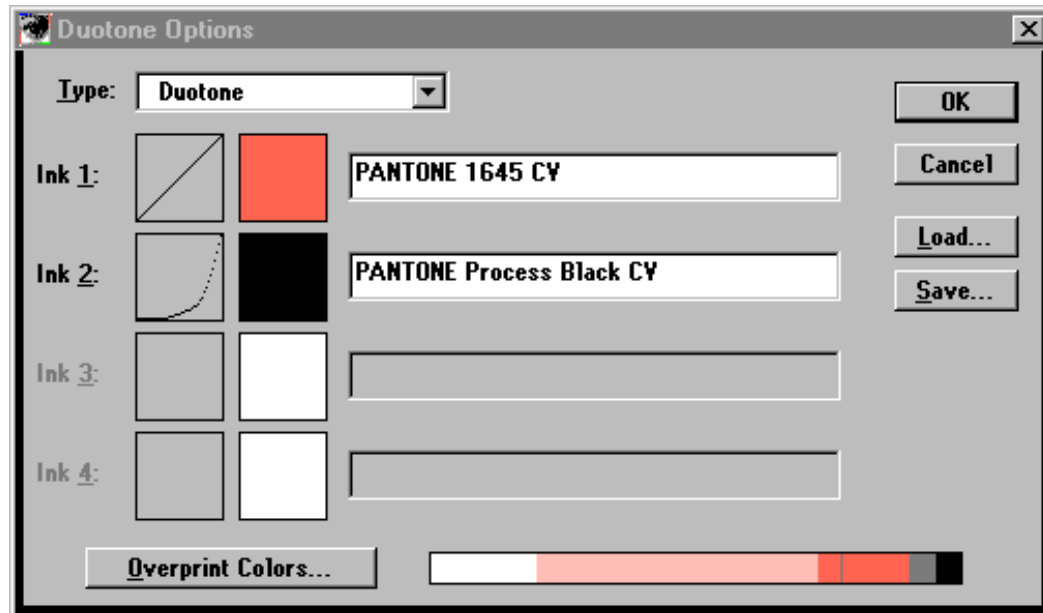

er system

use millions of linked electronic switches to make calculations and process all is either on or off, representing a value of one or zero respectively. In order to zeros it is necessary to use the binary number system. With the standard each digit increases from zero to nine before it is reset to zero and the digit to rted (09 becomes 10). Binary digits, known as bits, only increase from zero to xt digit is incremented. A 2-bit binary number (2^2) has only four possible : 11 (representing 0, 1, 2 and 3 in decimal values). An 8-bit binary number different values.

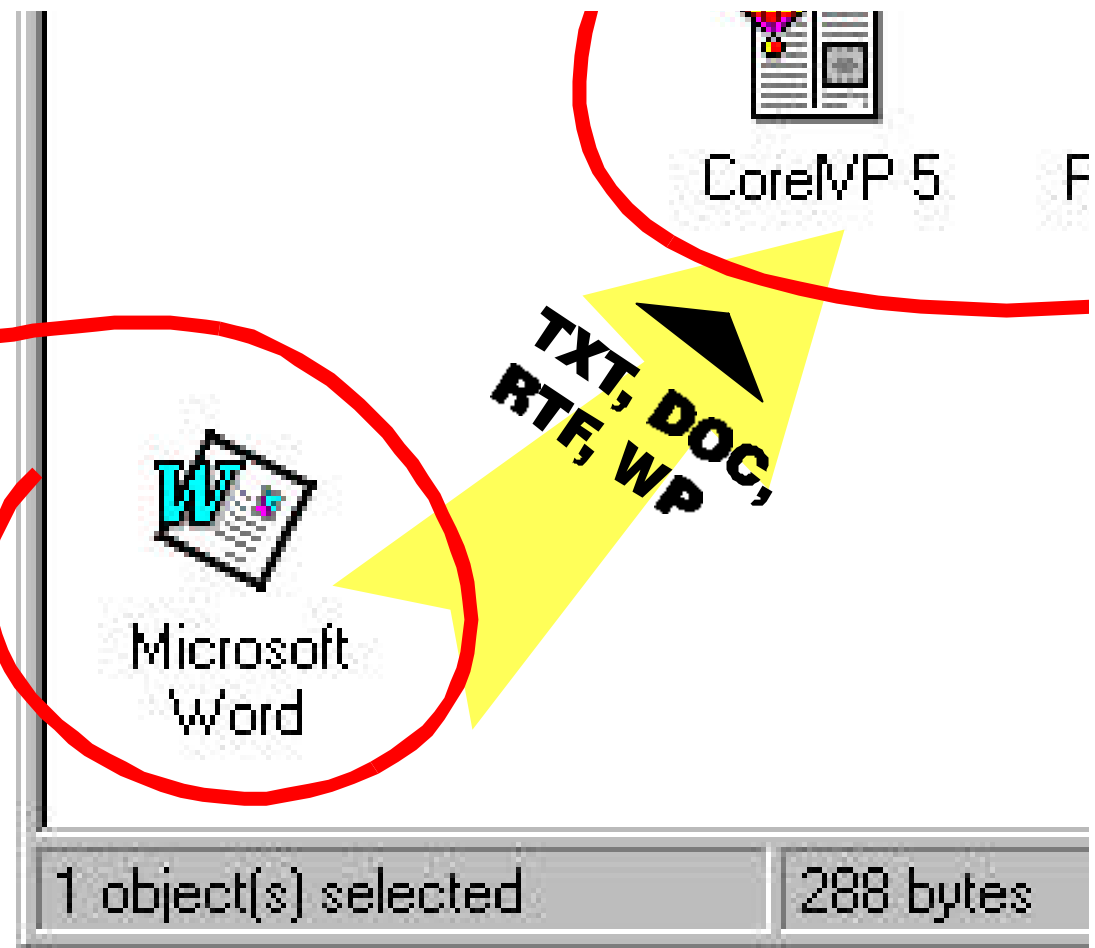
DUOTONE

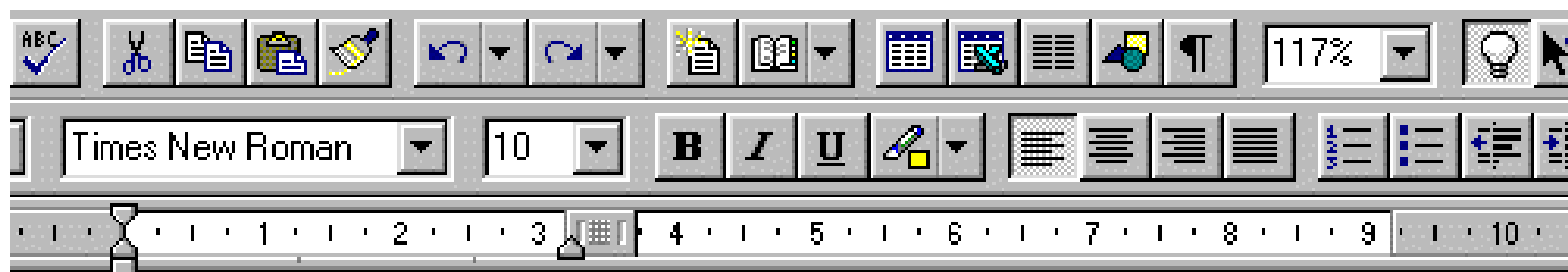

TEKSTITÖÖTLUS:

Word

WordPerfect

Hea lõik woolab mõ-
nusalt, ükskõik kui laia
veeru peale teda ka ei
pandaks. Muuhulgas
poolituskohad muutu-
vad vastavalt vajadu-
sele.

Hea lõik woolab mõnusalt, ükskõik kui
laia veeru peale teda ka ei pandaks.
Muuhulgas poolituskohad muutuvad
vastavalt vajadusele.

Tekstitöötlus

- **Tekstitöötlusprogramm** – on mugav tarbida *copy* loomisel ja töötlemisel, produtseerib voolavat lõikudeks jaotatud teksti (*native*-formaadis) mida küljendusprogramm probleemideta loeb ja võimaldab selles ära märkida mõningaid omadusi, nagu lõigustiili nime, teksti keskel üksikut sõna *bold*'i jne tõsta. Lisaväärtuseks makrokeel (kiirendab tööd), tugi õigekirjakontrollile jms.

www.goodwin.ee/pets/komala

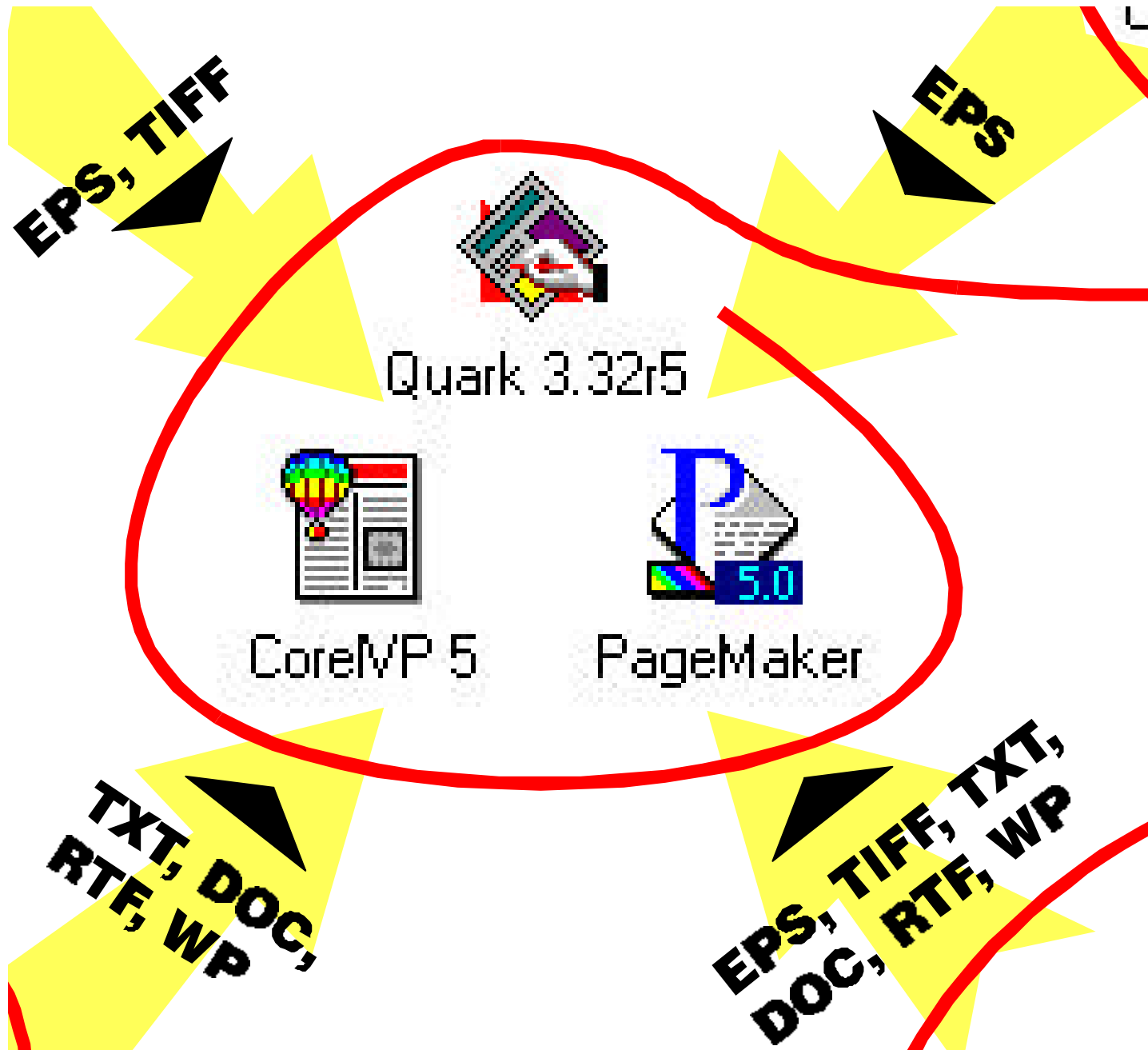
PageMaker

EPS, TIFF, TXT,
DOC, RTF, WP

Corel Ventura

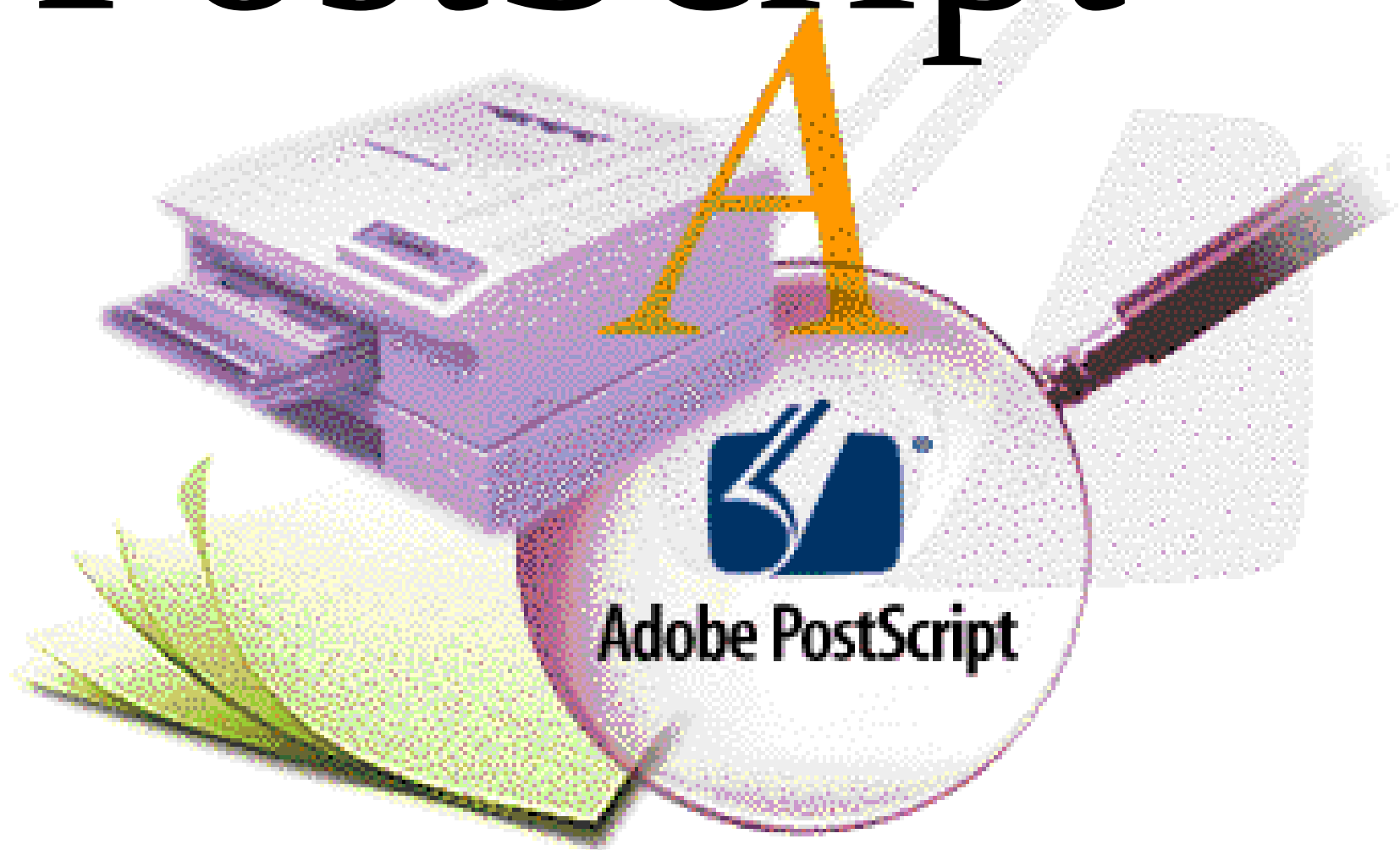
MUU:
3D-programmid
Abivahendid
Database Publisher
jne.

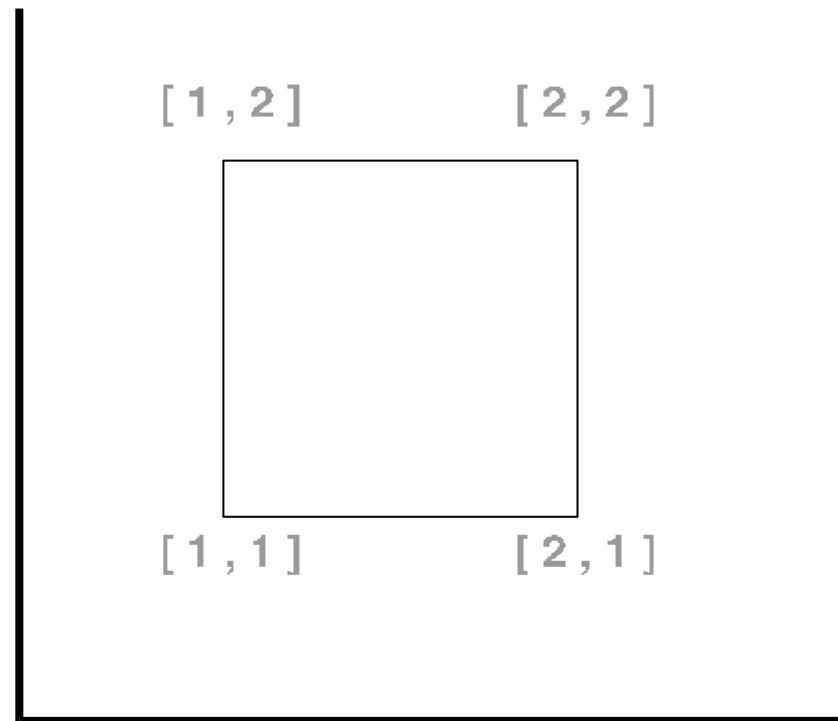
Küljendus

- **Küljendusprogrammid** – võimaldavad teistes programmides loodud komponentidest lõpliku kujunduse kompileerida. Ühelt poolt on oluline tekstijooksutustehnika, muuhulgas eriefektid nagu tabelid ja valemid, teiselt poolt võime anda tulemuseks head ja vajaduse korral edasitöödeldavat väljundkoodi. Salvestatud fail avaneb alati samal kujul. Klassikaliselt ka töökorraldussüsteemi baasiks.

PostScript™


```
%!PS-Adobe-2.0
%%Title: Petsi demoprogramm
%%Creator: Peeter Marvet, Goodwin
%%CreationDate: Thu Jan 23
00:00:00
%%EndComments
/inch {72 mul} def
1 inch 1 inch moveto
1 inch 2 inch lineto
144 2 inch lineto
144 72 lineto
closepath
1 setlinewidth
stroke
showpage
% Ja ongi lammas joonistatud...
```


Joonistamine
lineto, arcto

Joonistatud asjale saab teha
fill, stroke, clip

Koordinaatidega saab
scale, transform, rotate

0.1 0.2 0.3 0.4 setcmykcolor

0.1 ~~0.2~~ ~~0.3~~ ~~0.4~~ setgray

~~0.1~~ 0.2 ~~0.3~~ ~~0.4~~ setgray

~~0.1~~ ~~0.2~~ 0.3 ~~0.4~~ setgray

~~0.1~~ ~~0.2~~ ~~0.3~~ 0.4 setgray

%!PS-Adobe-2.0 EPSF-1.2

%%BoundingBox: 71.5 71.5 144.5 144.5

%%Title: Petsi demoprogramm

PILDIFORMAADID

(EPS, TIFF, JPEG)

EPS Format

Preview: TIFF (1 bit/pixel)

OK

DCS: On (no composite PostScript)

Cancel

Encoding:

Off (single file)

On (no composite PostScript)

Clipping Path: On (72 pixel/inch grayscale)

On (72 pixel/inch color)

Path: None

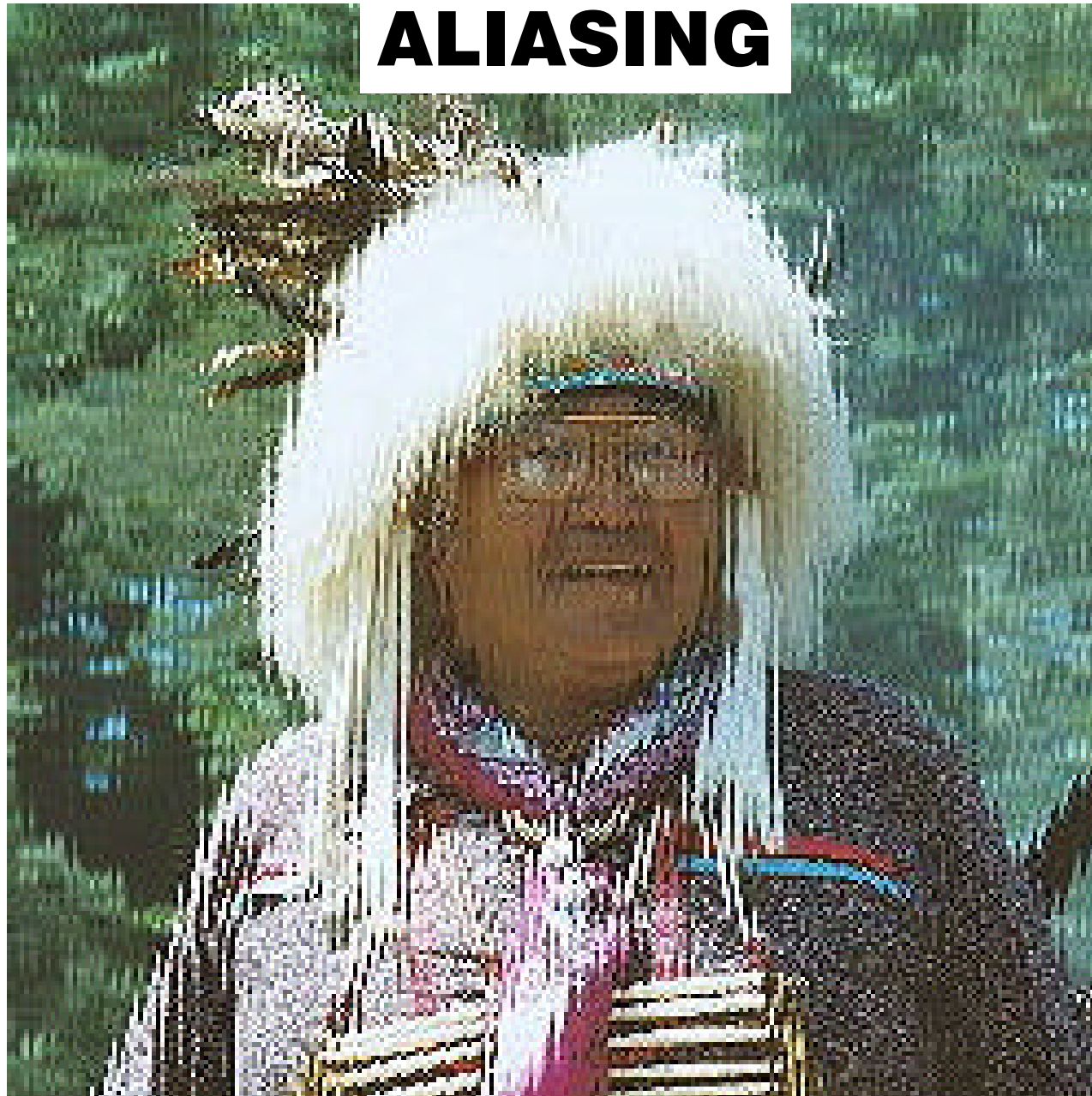

Flatness: device pixels

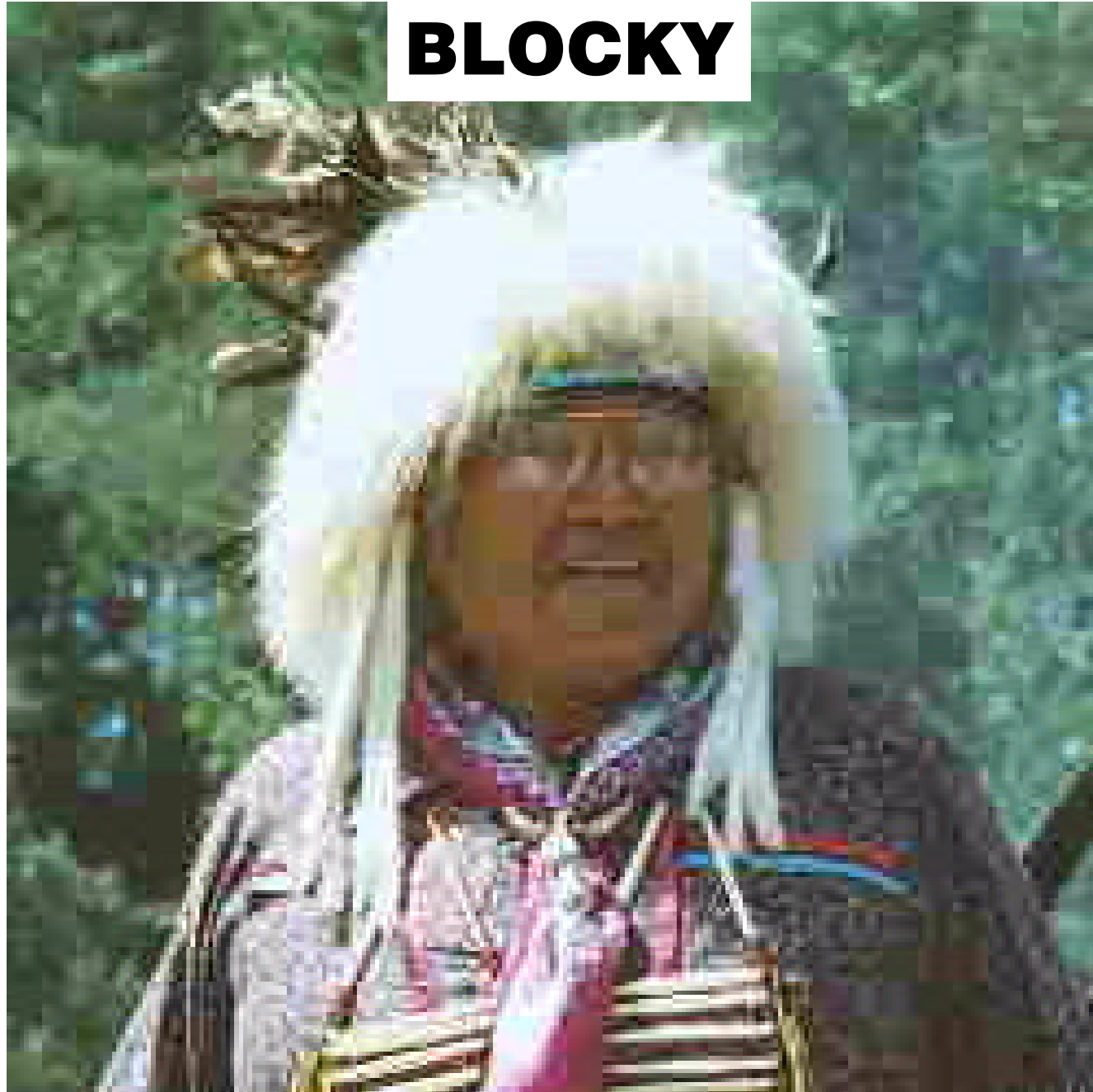
☐ Include Halftone Screen

☐ Include Transfer Function

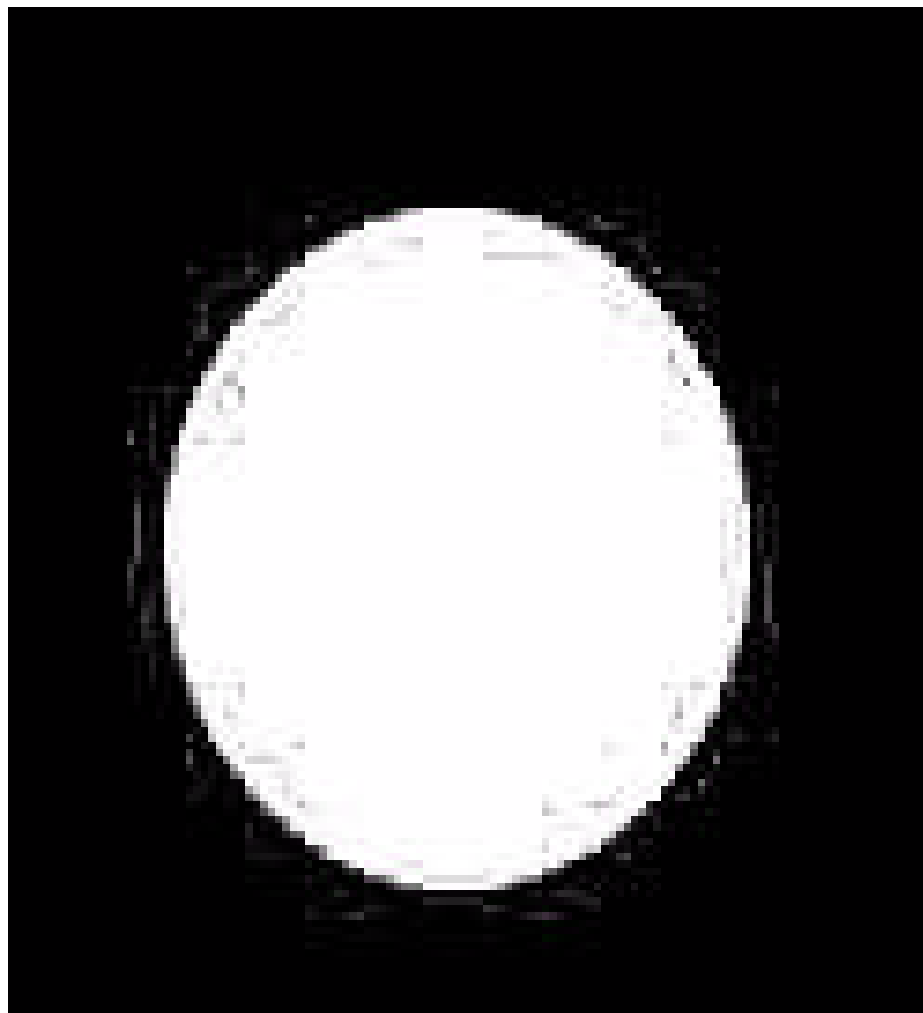
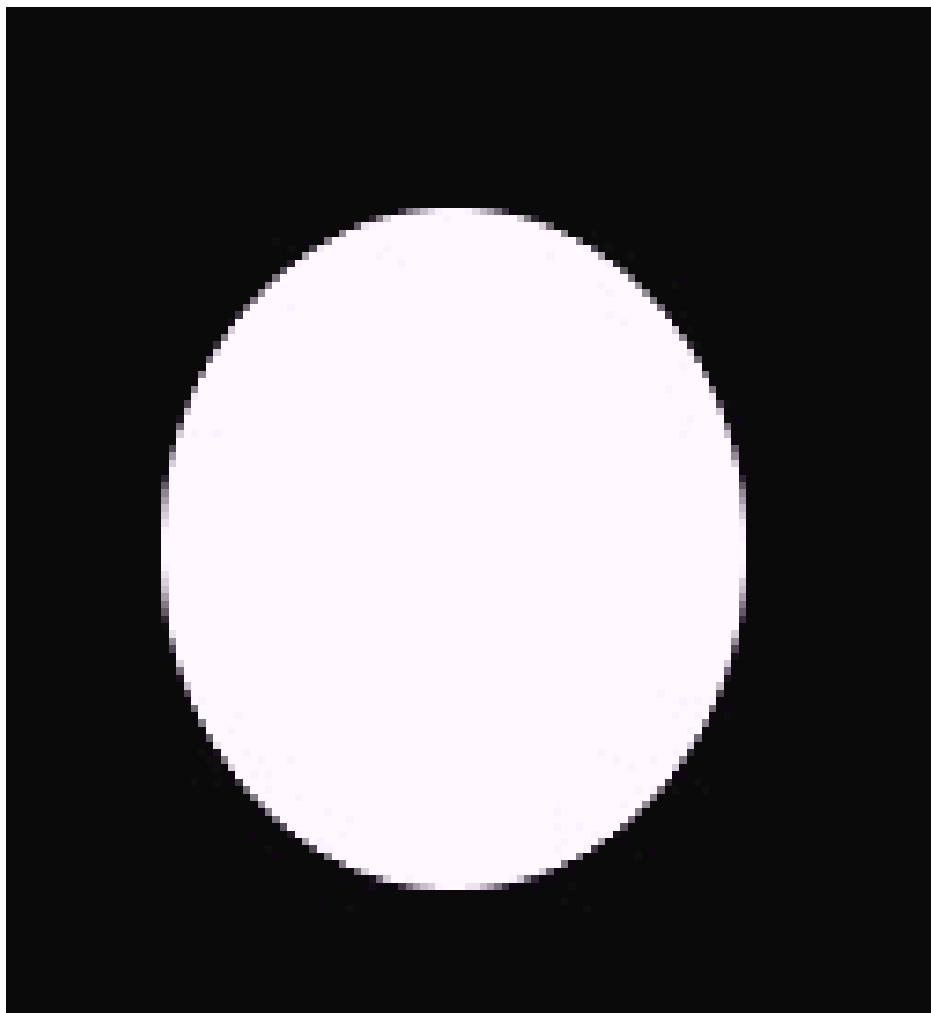
ALIASING

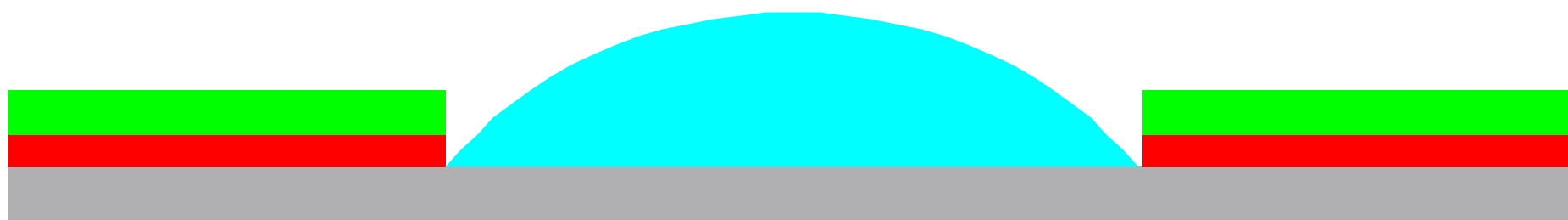

BLOCKY

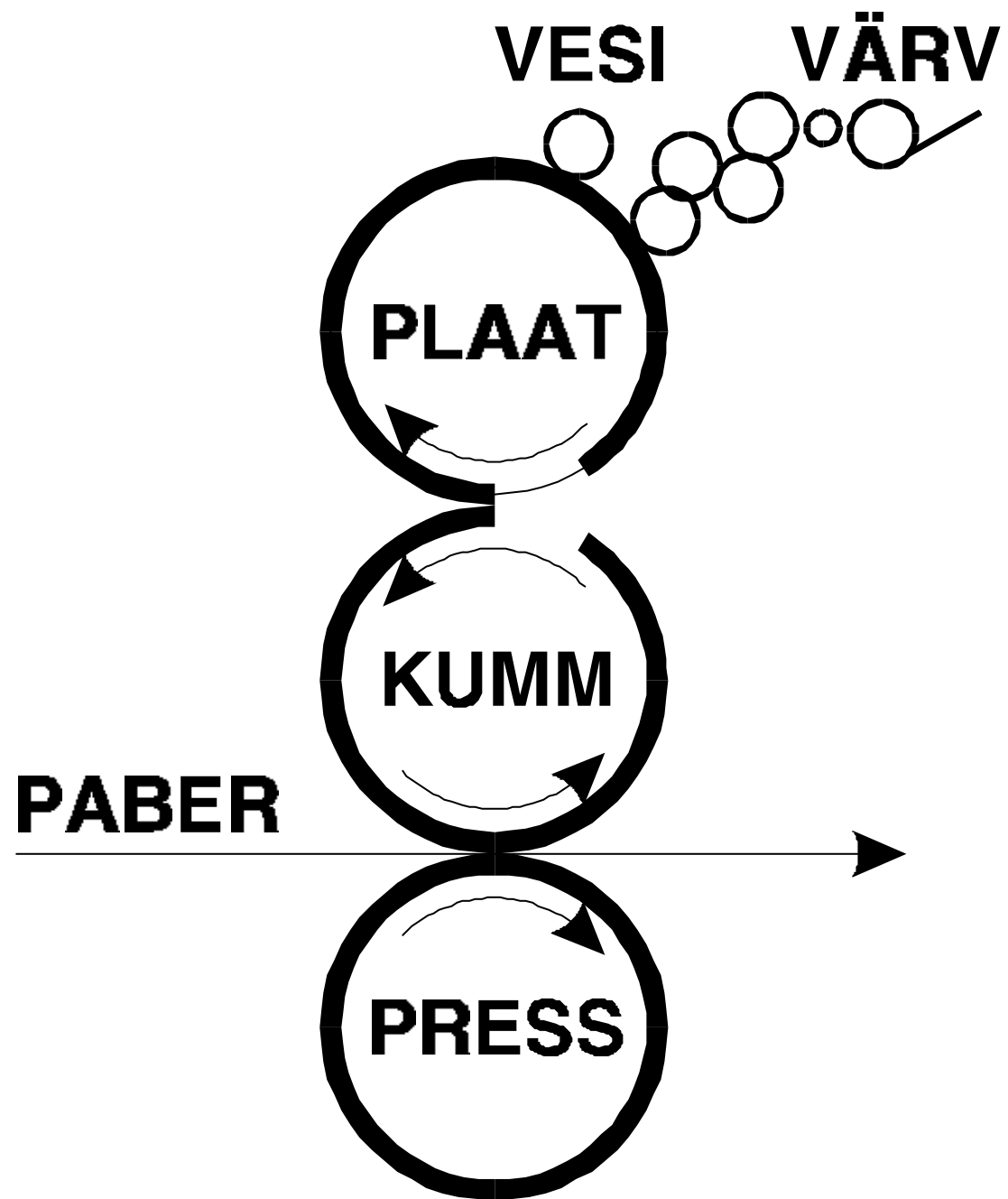
GIBBS

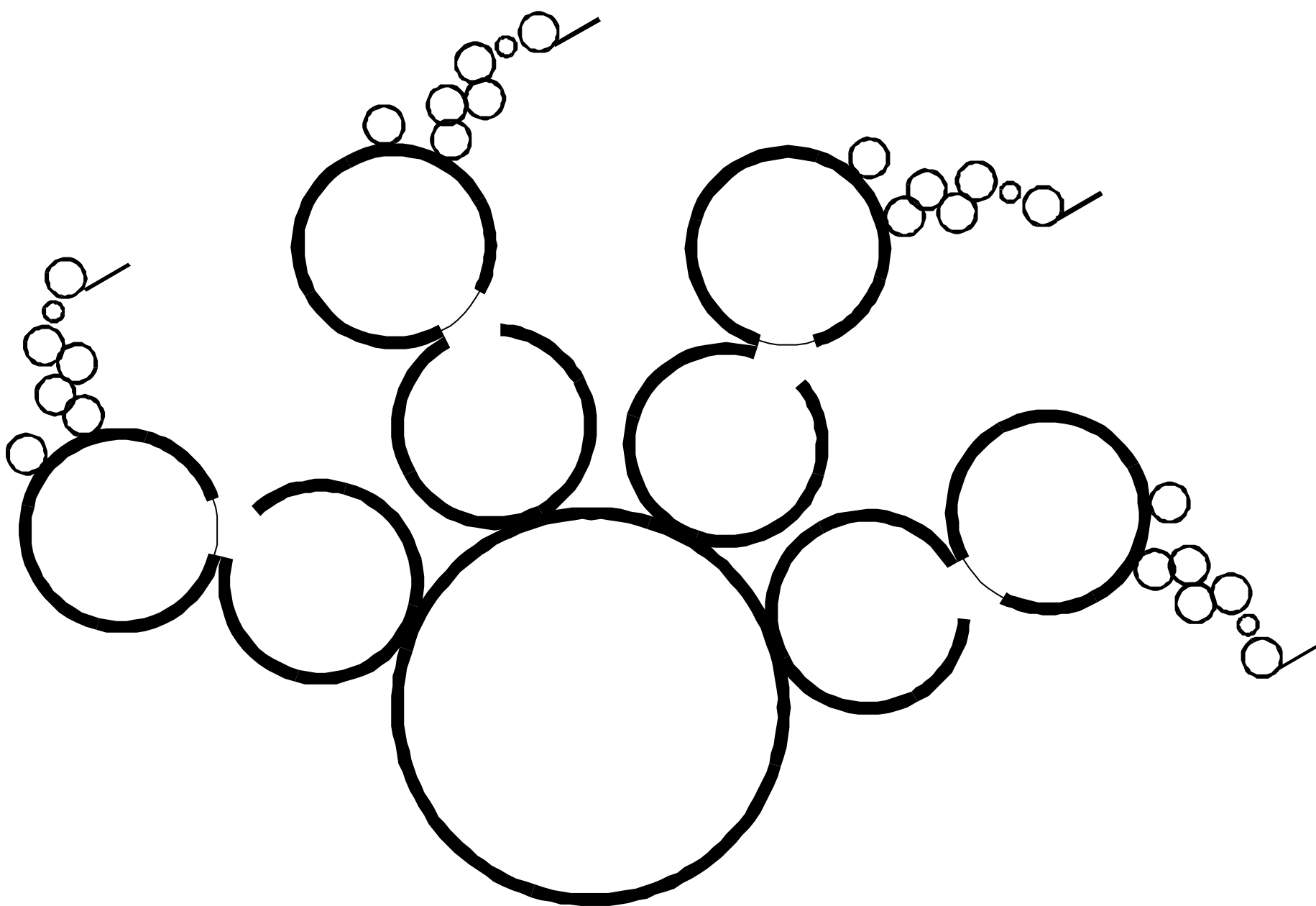

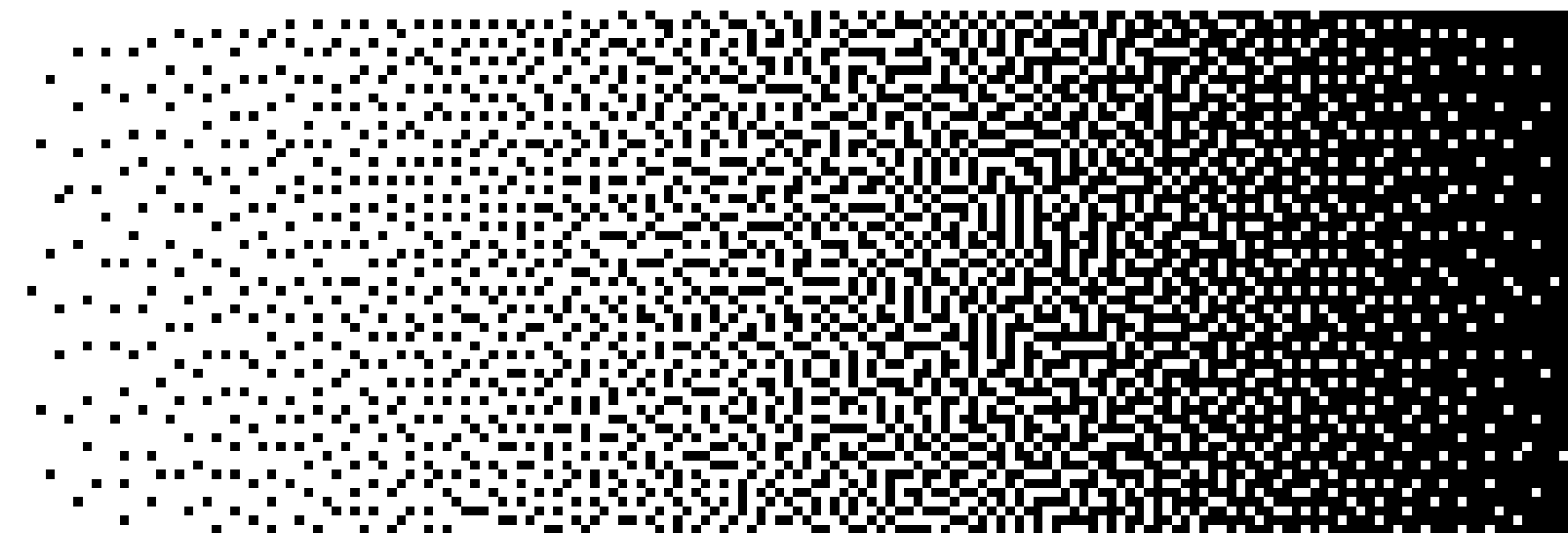
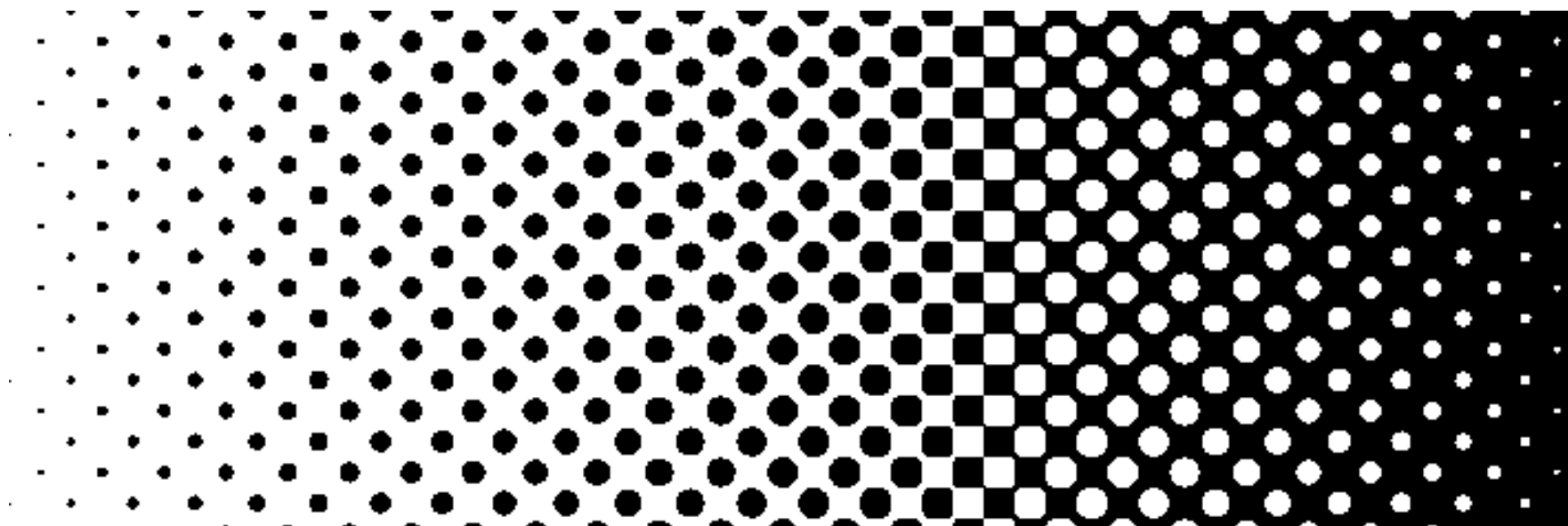

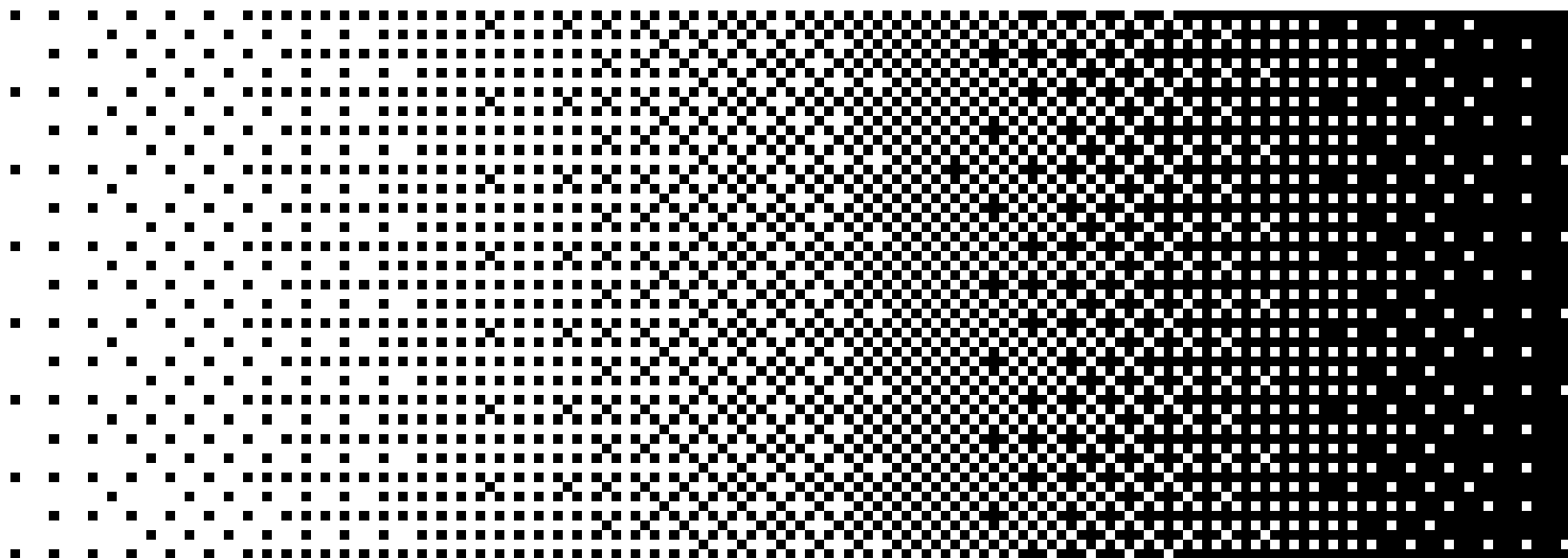
VÄRV

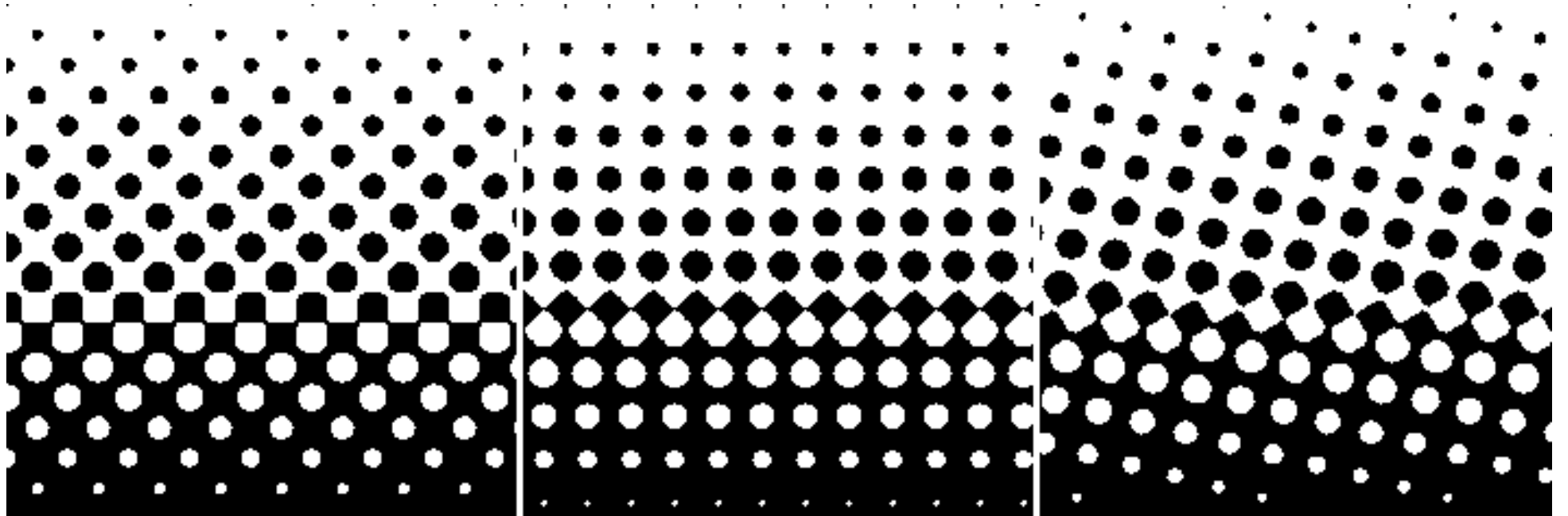
VESI

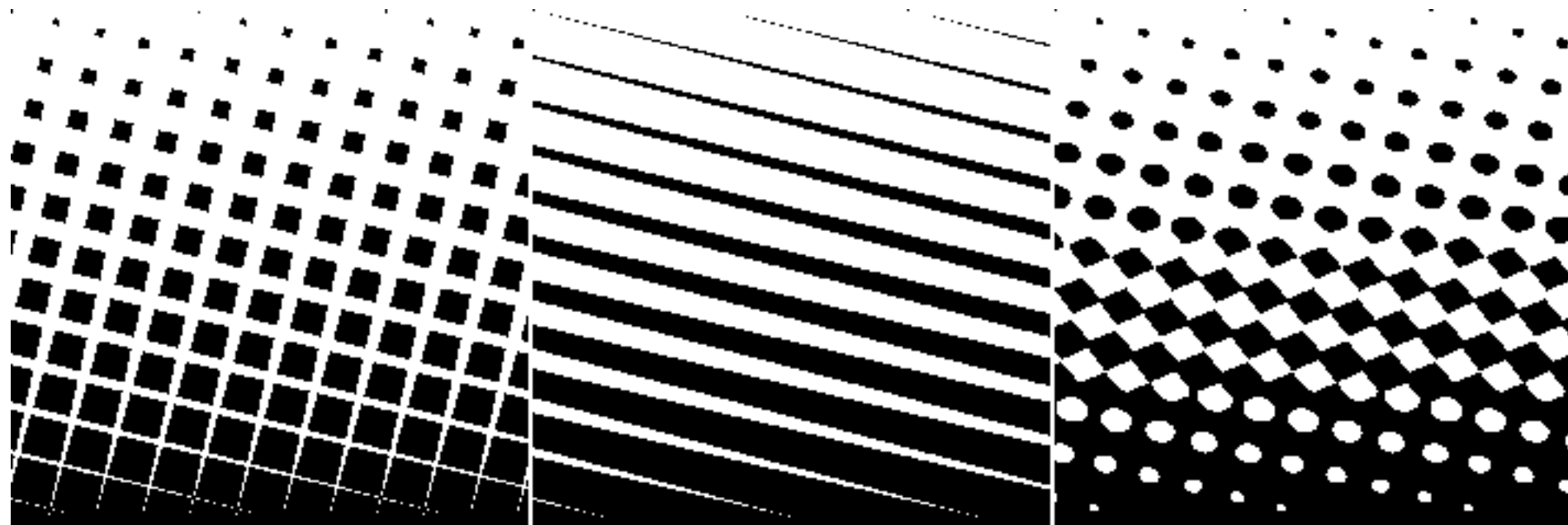

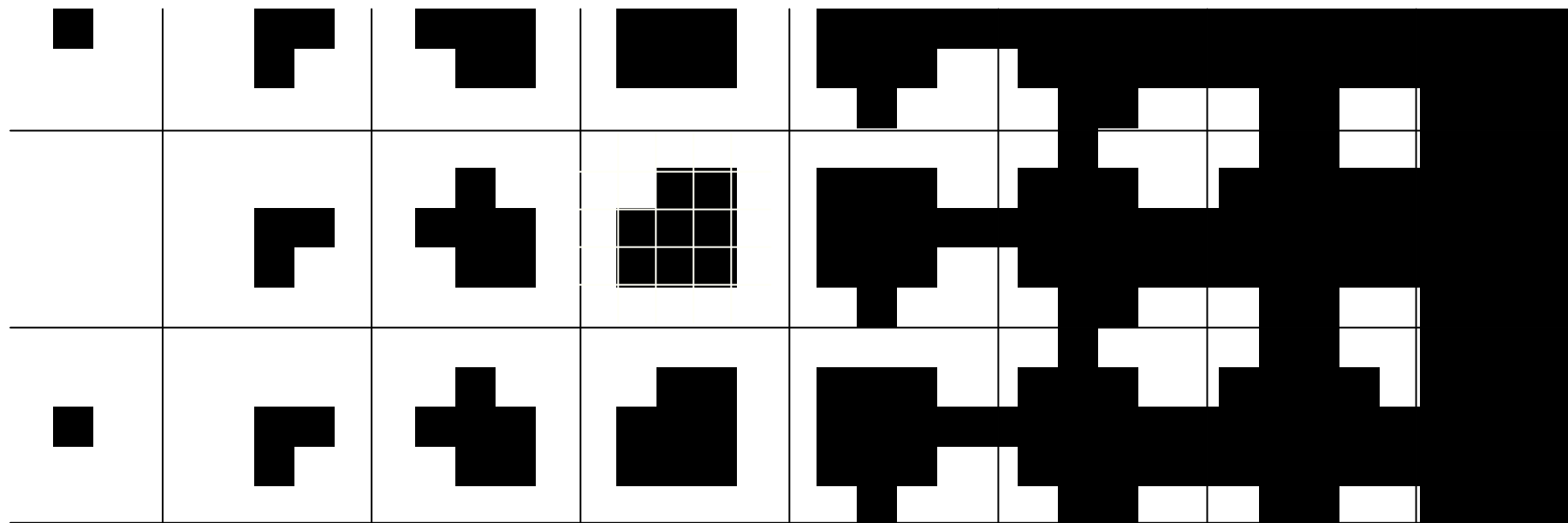

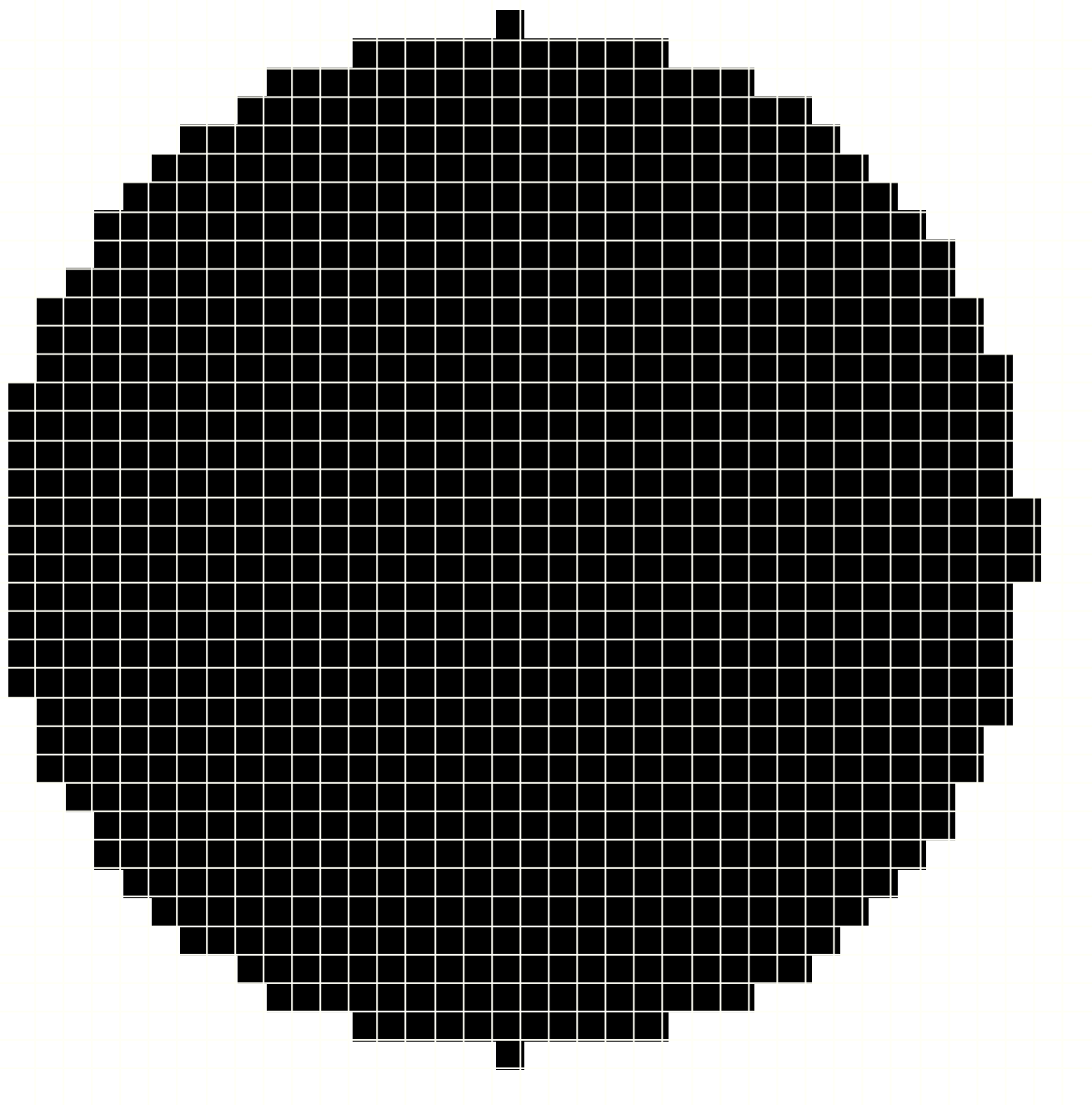

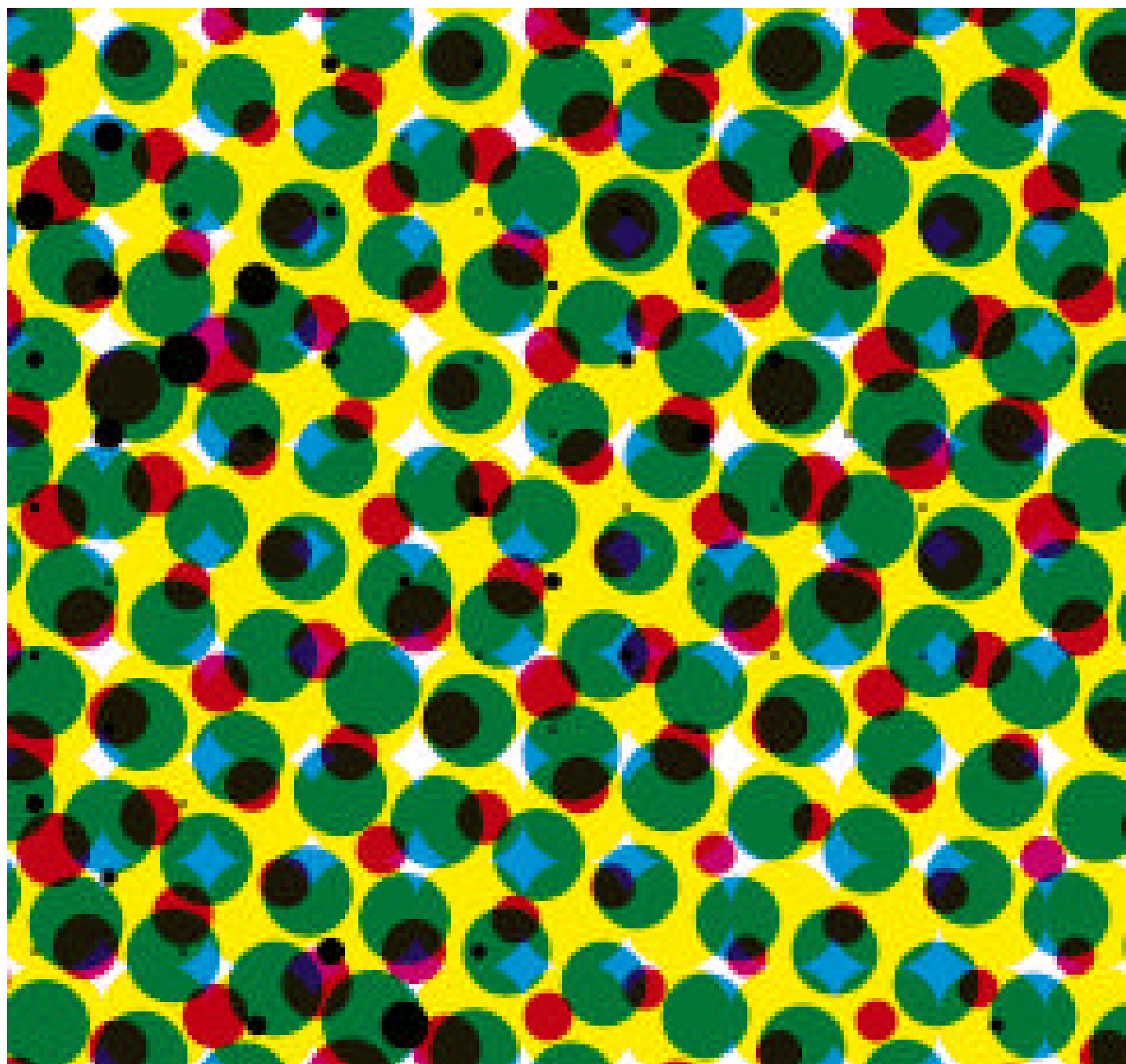

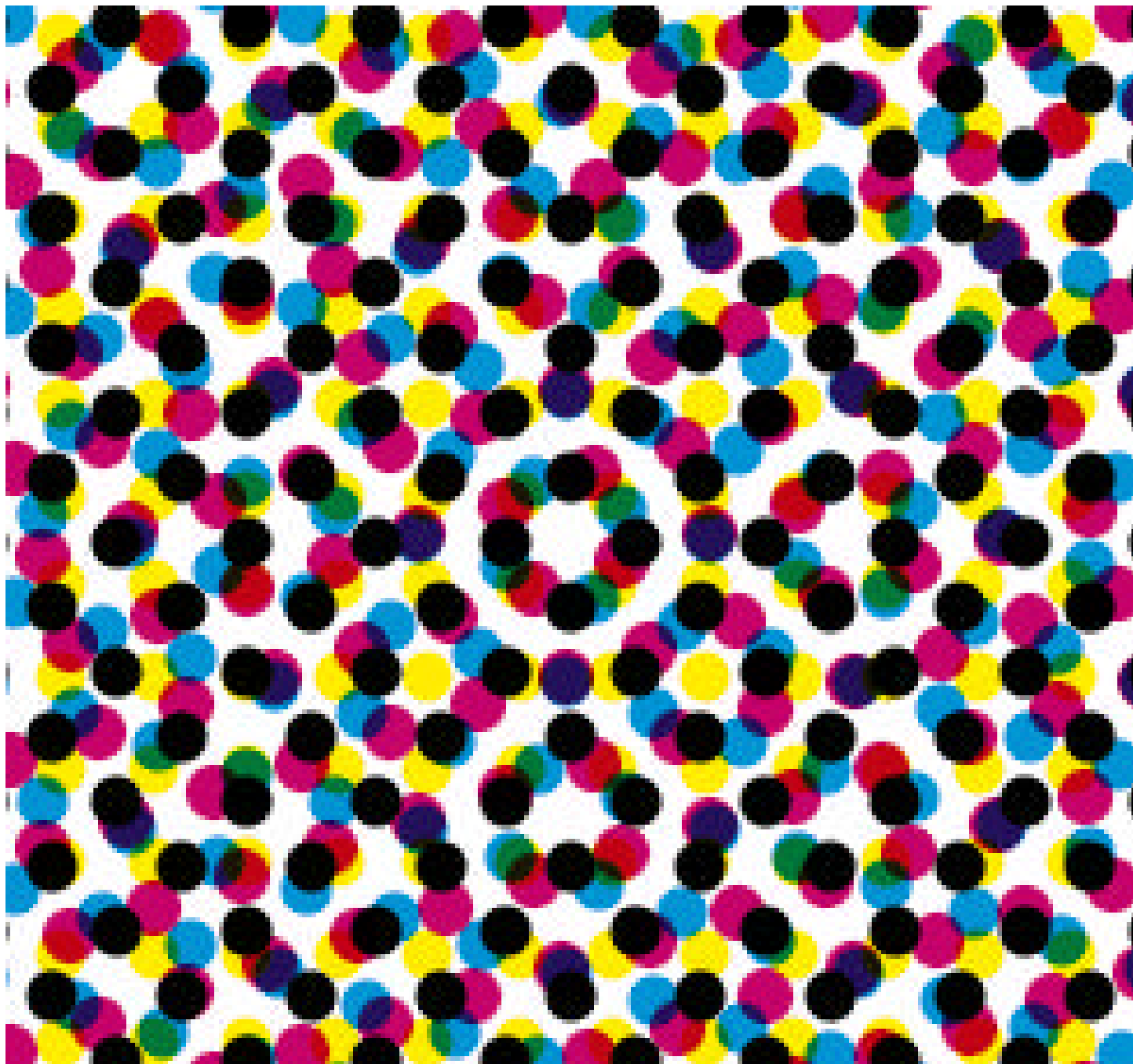

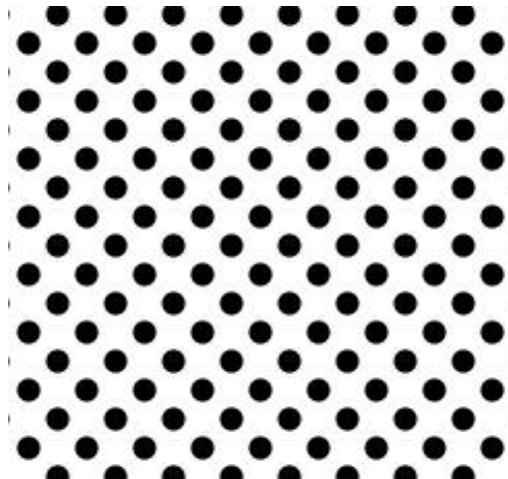
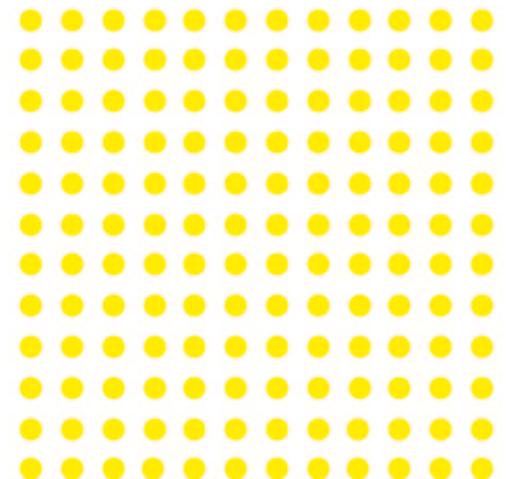
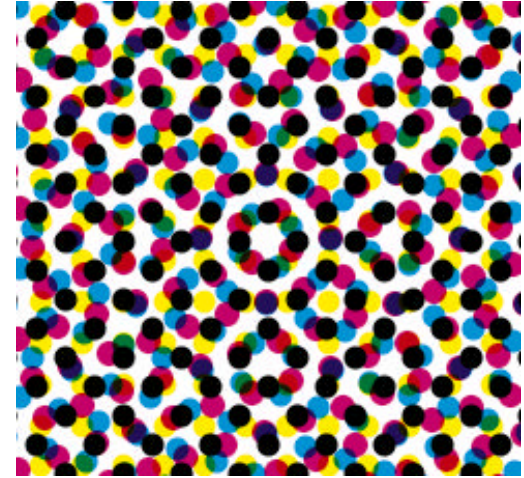
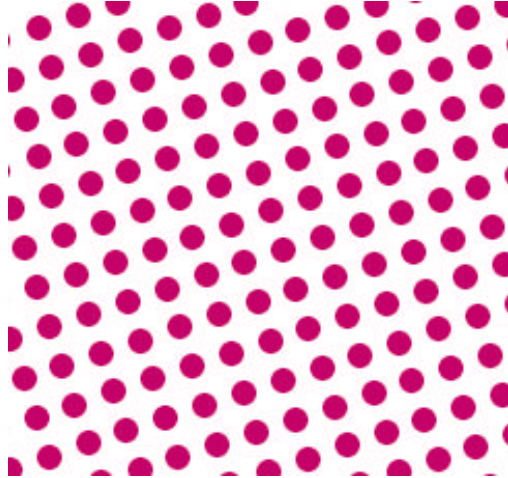
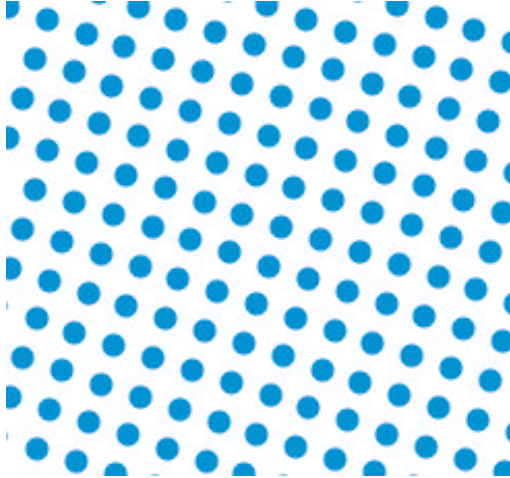

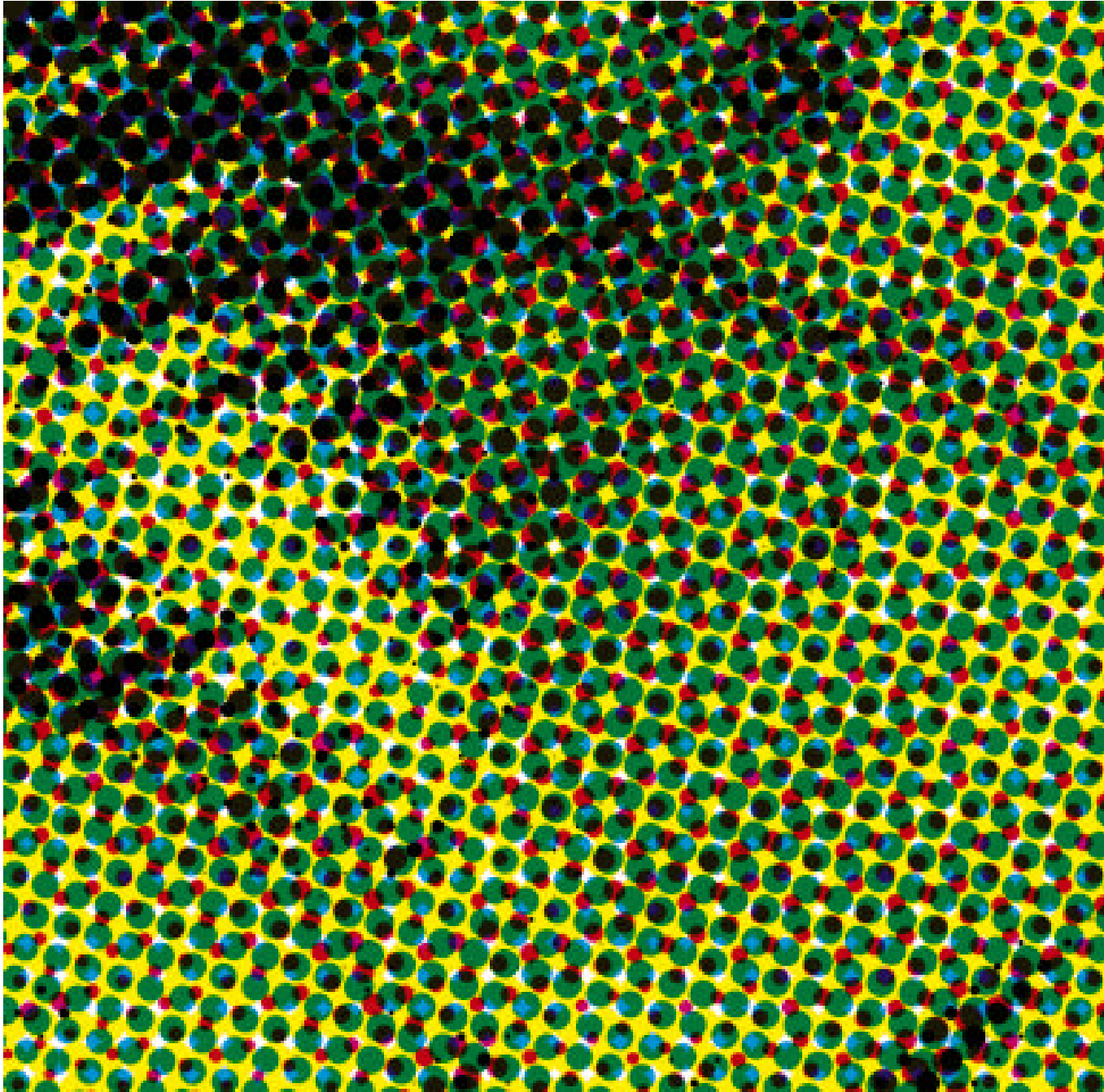

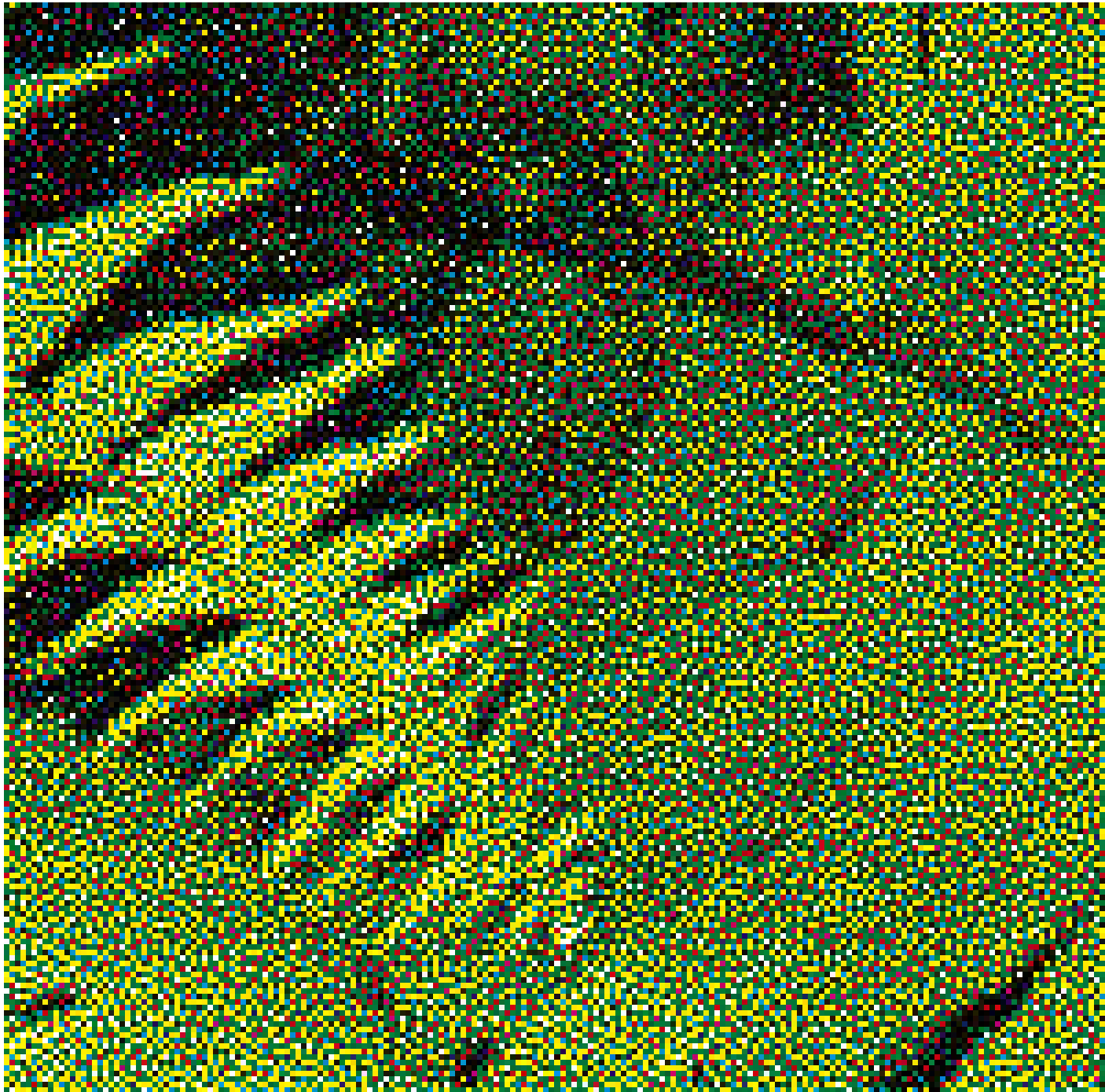

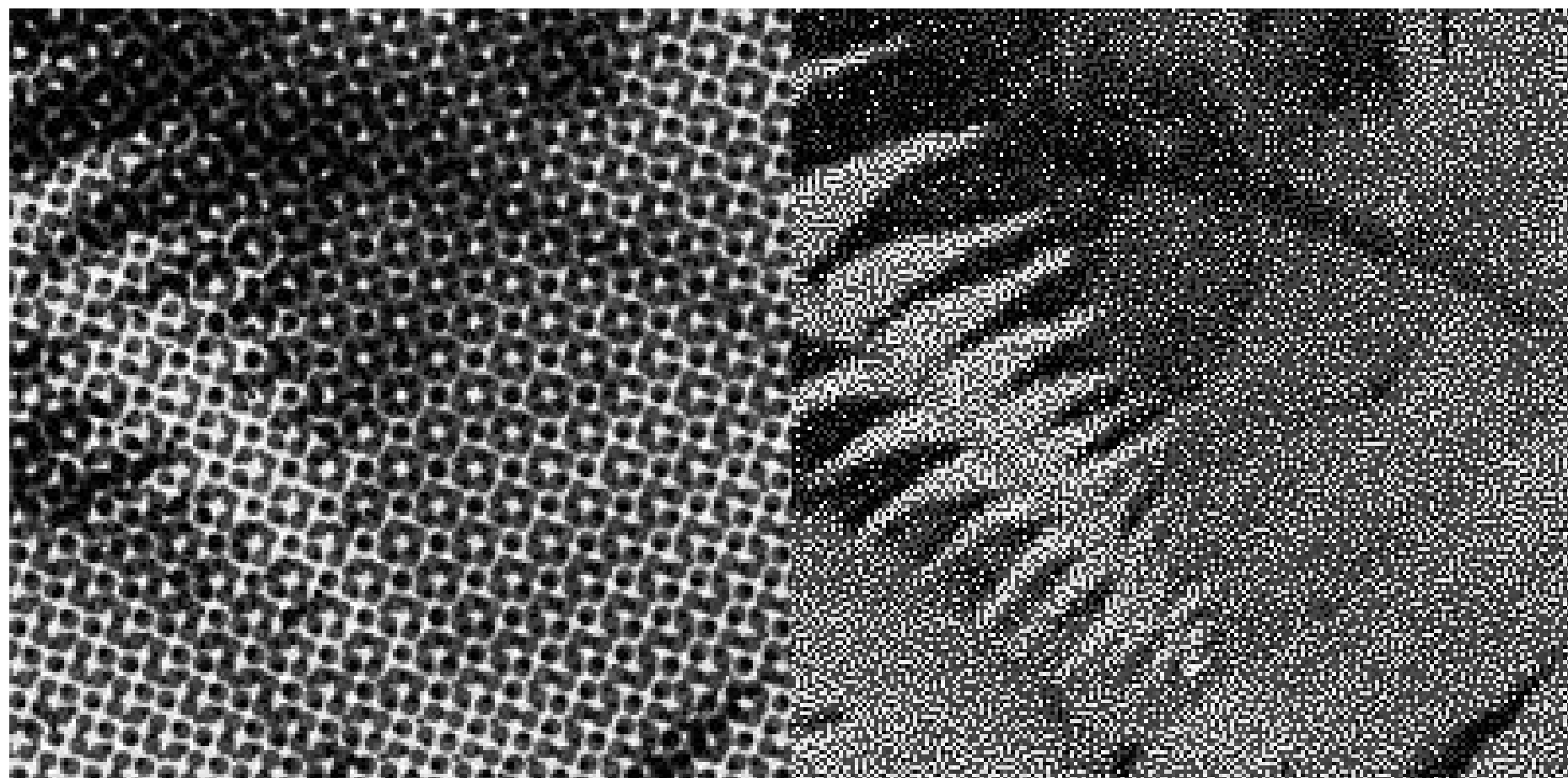

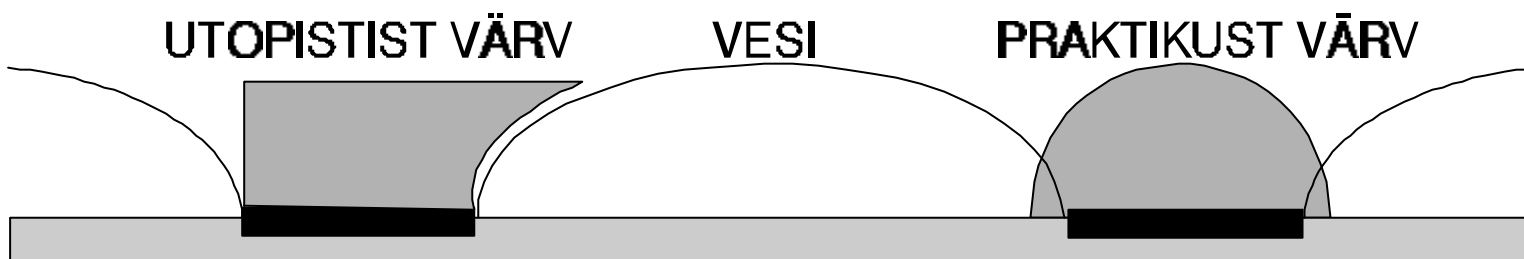

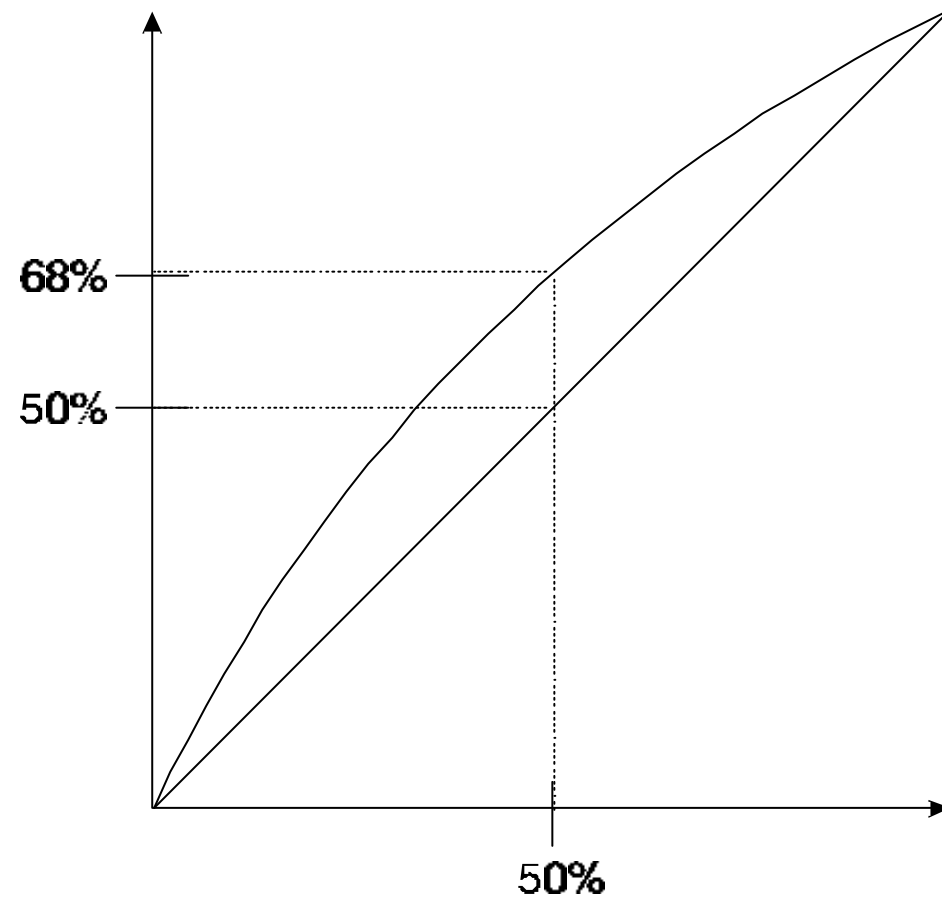

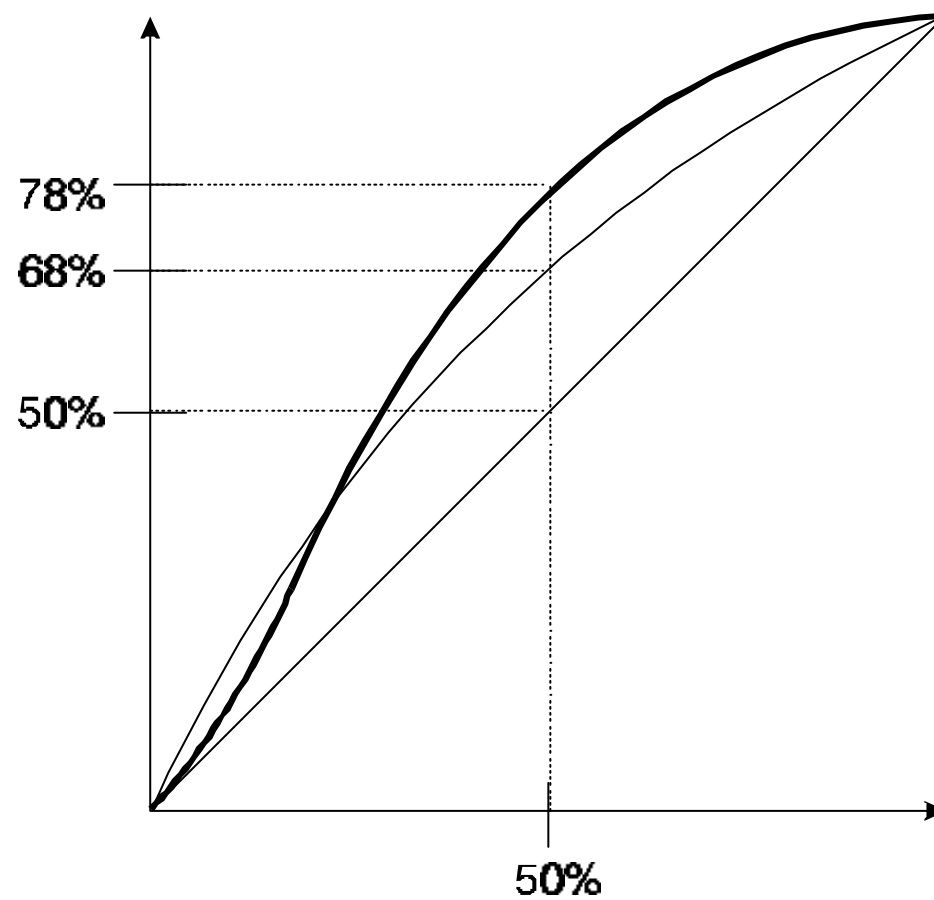
MIKS PUNKTIKASV?

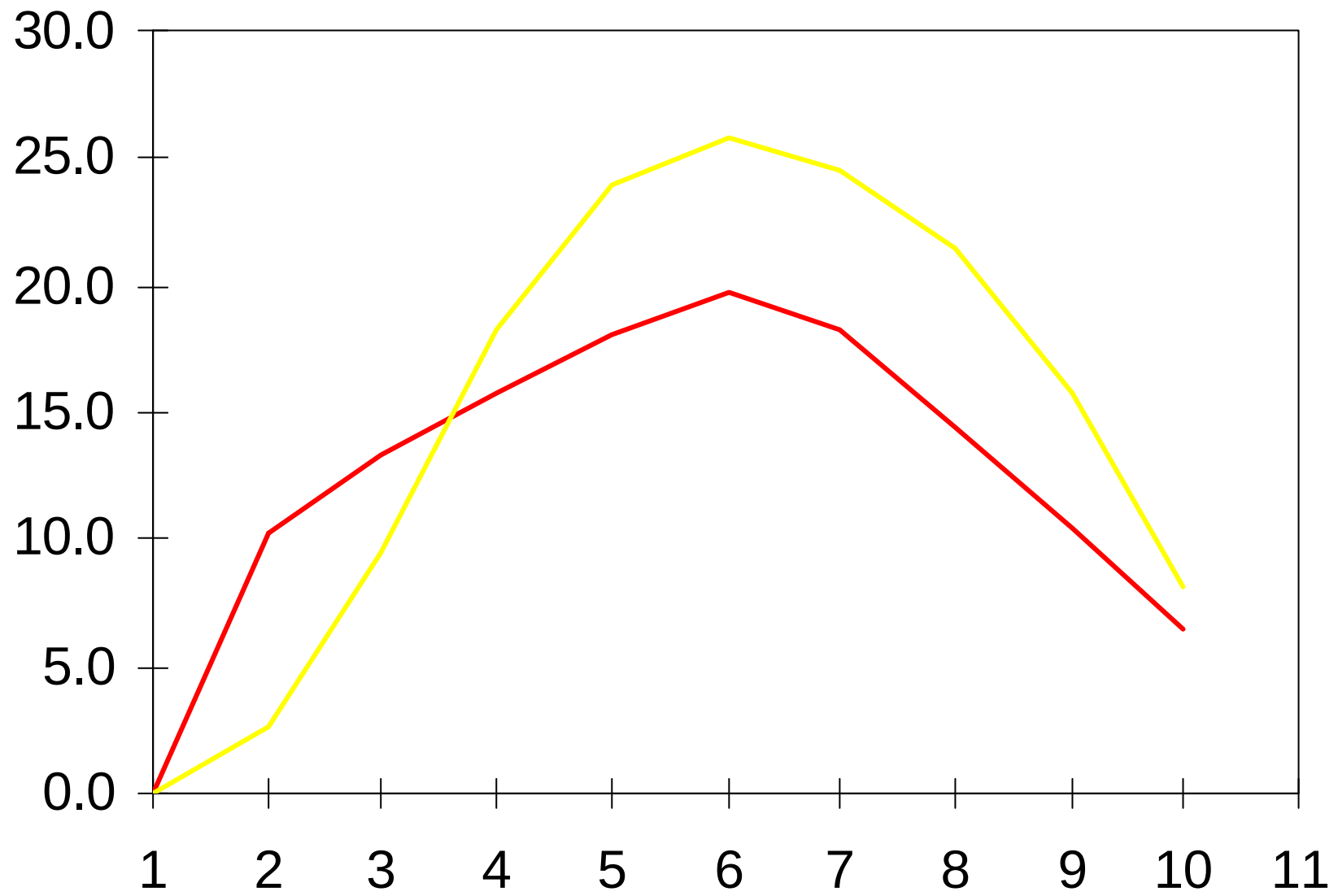

PUNKTIKASV 18%

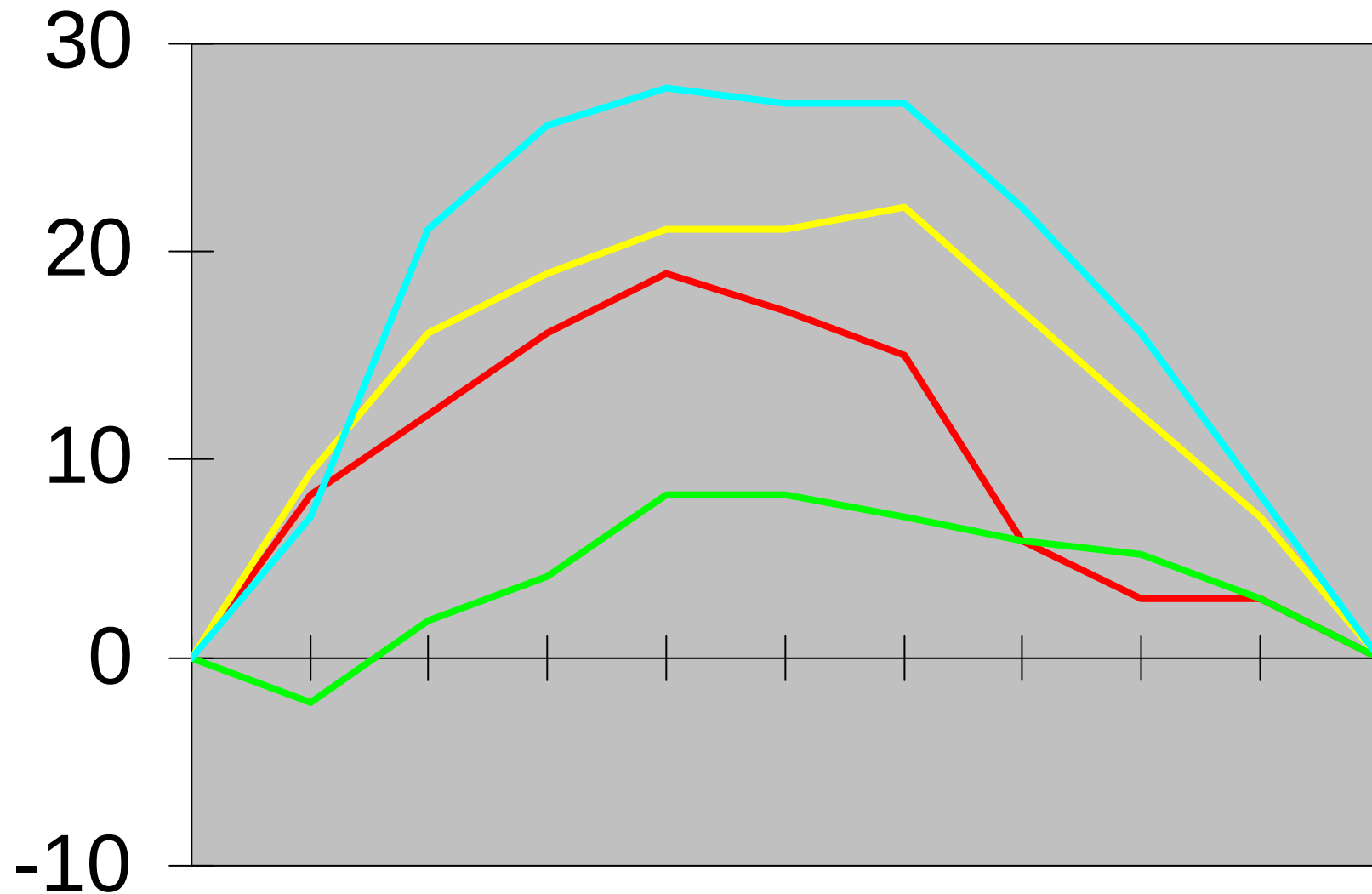

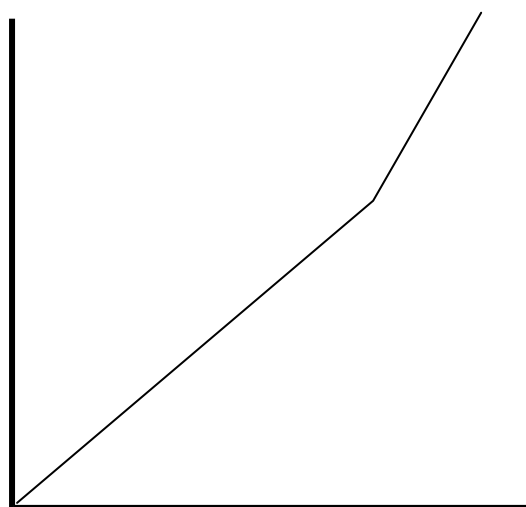
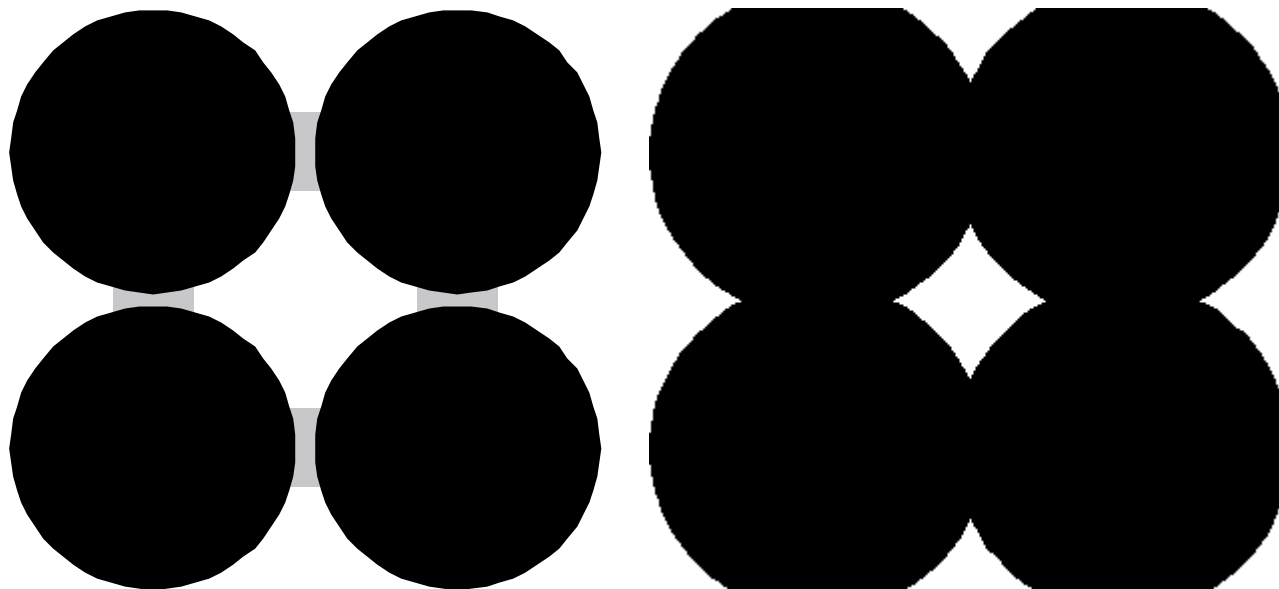
PUNKTIKASV 28%

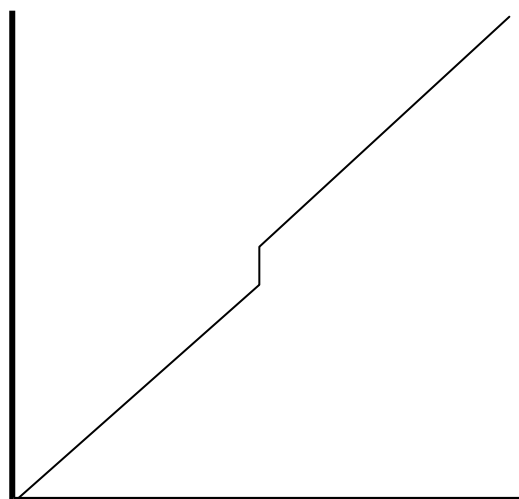

PUNKTIKASV ÜHEL PRAAKTÖÖL

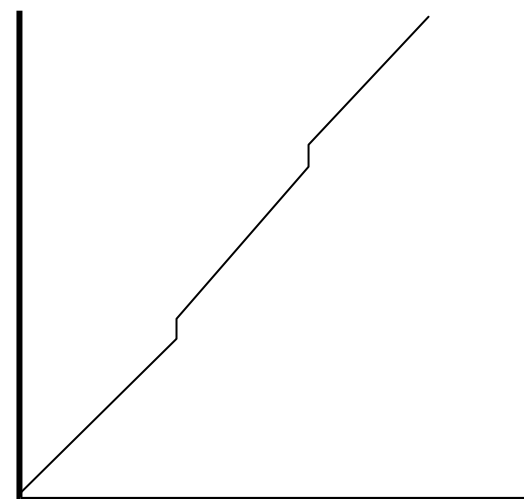

ÜMMARGUNE

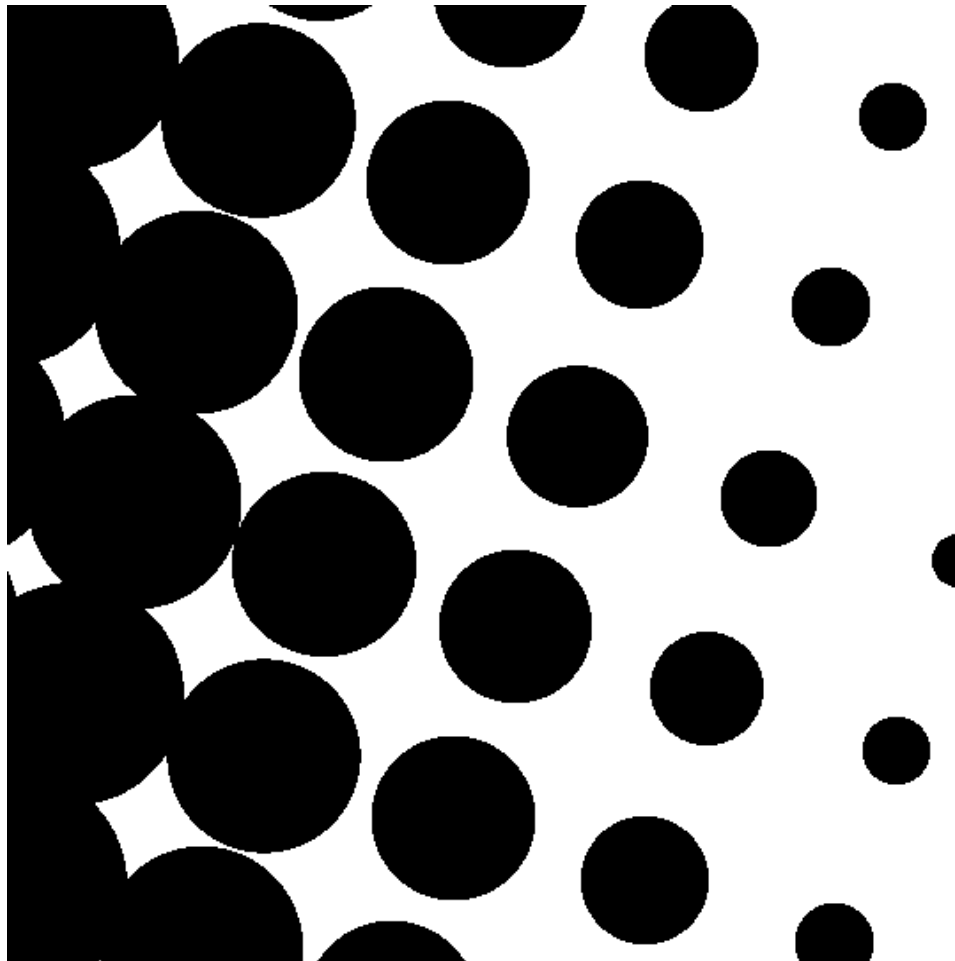

RUUT

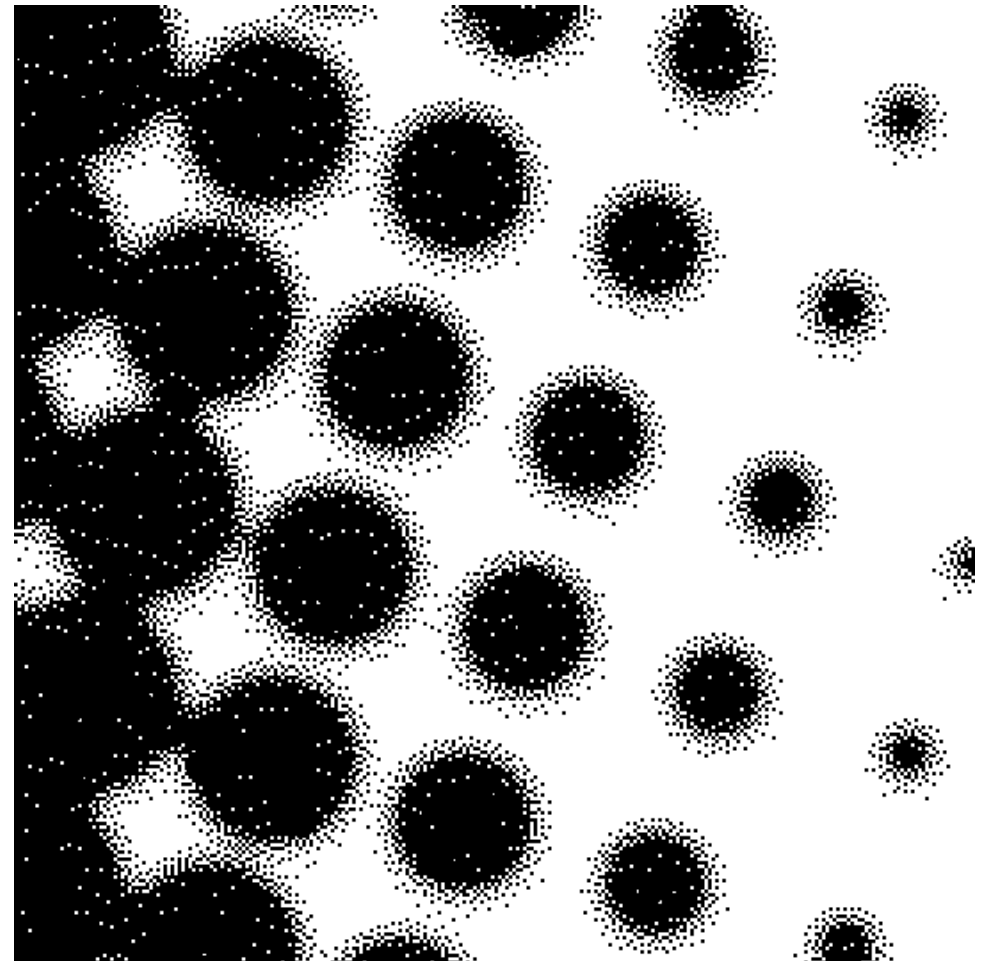

ELLIPTILINE

FILMIPRINTER

LASERPRINTER

Overprint

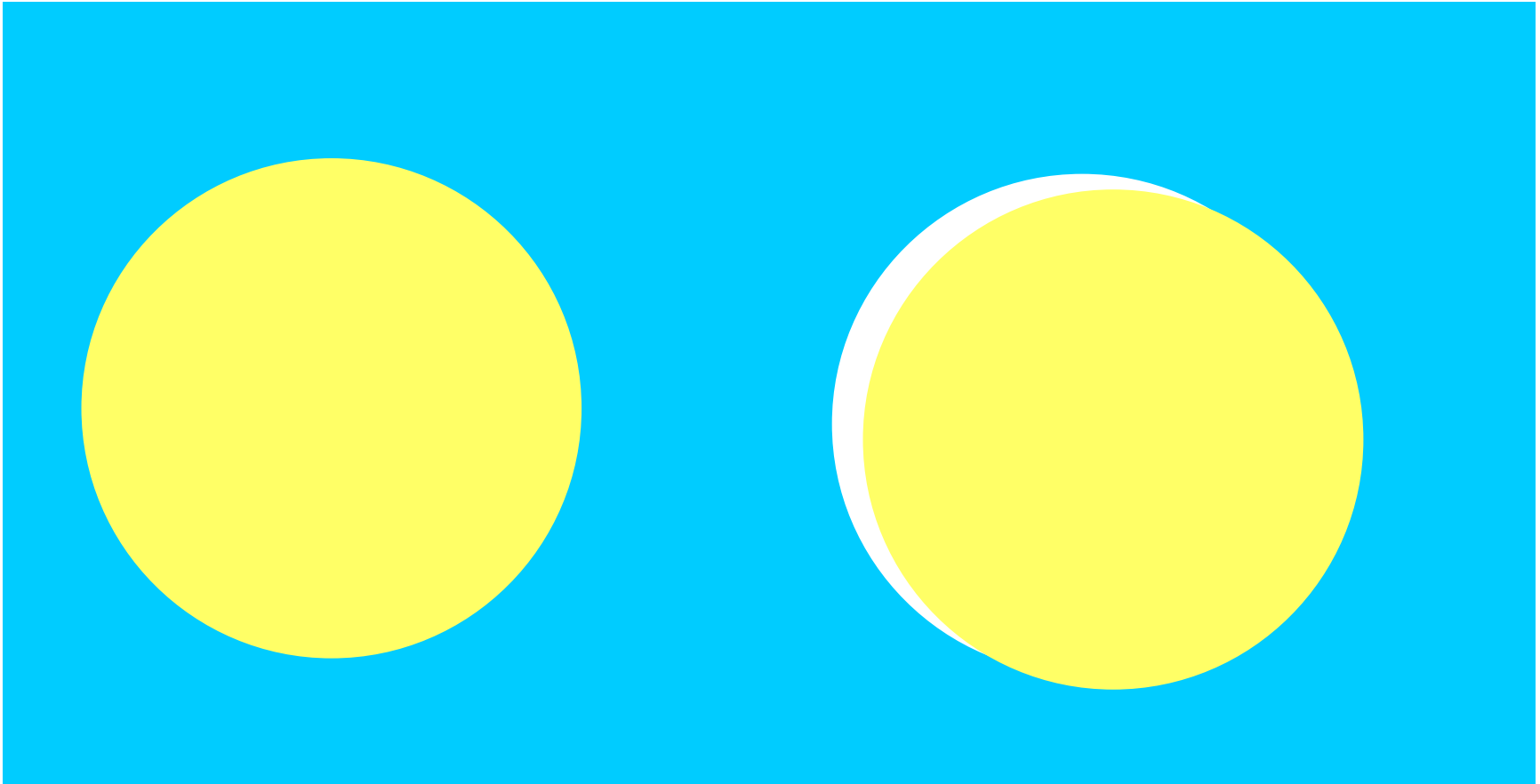
Overprint

Mitte-overprint

Overprint (lahutus)

Mitte-overprint

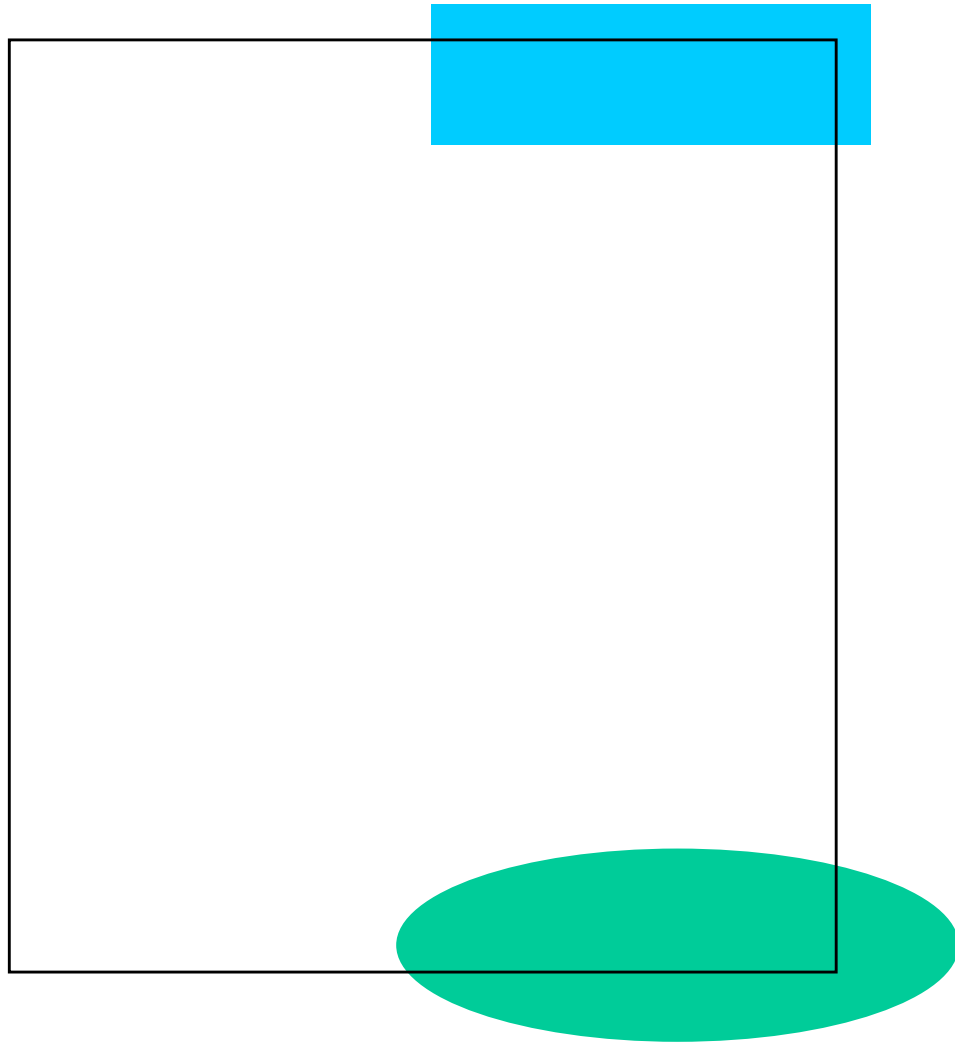
Trapping

Trapping

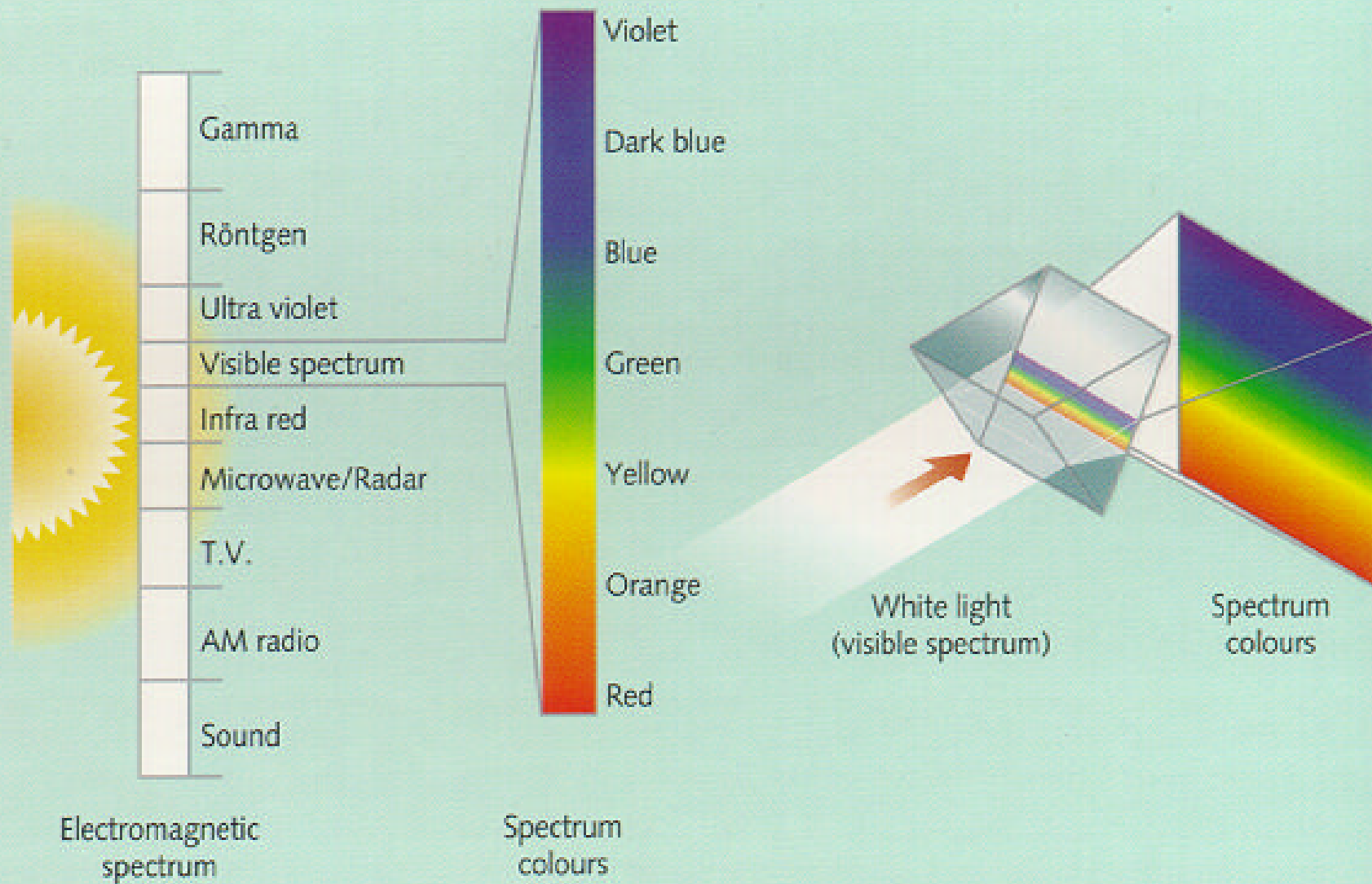
Bleed

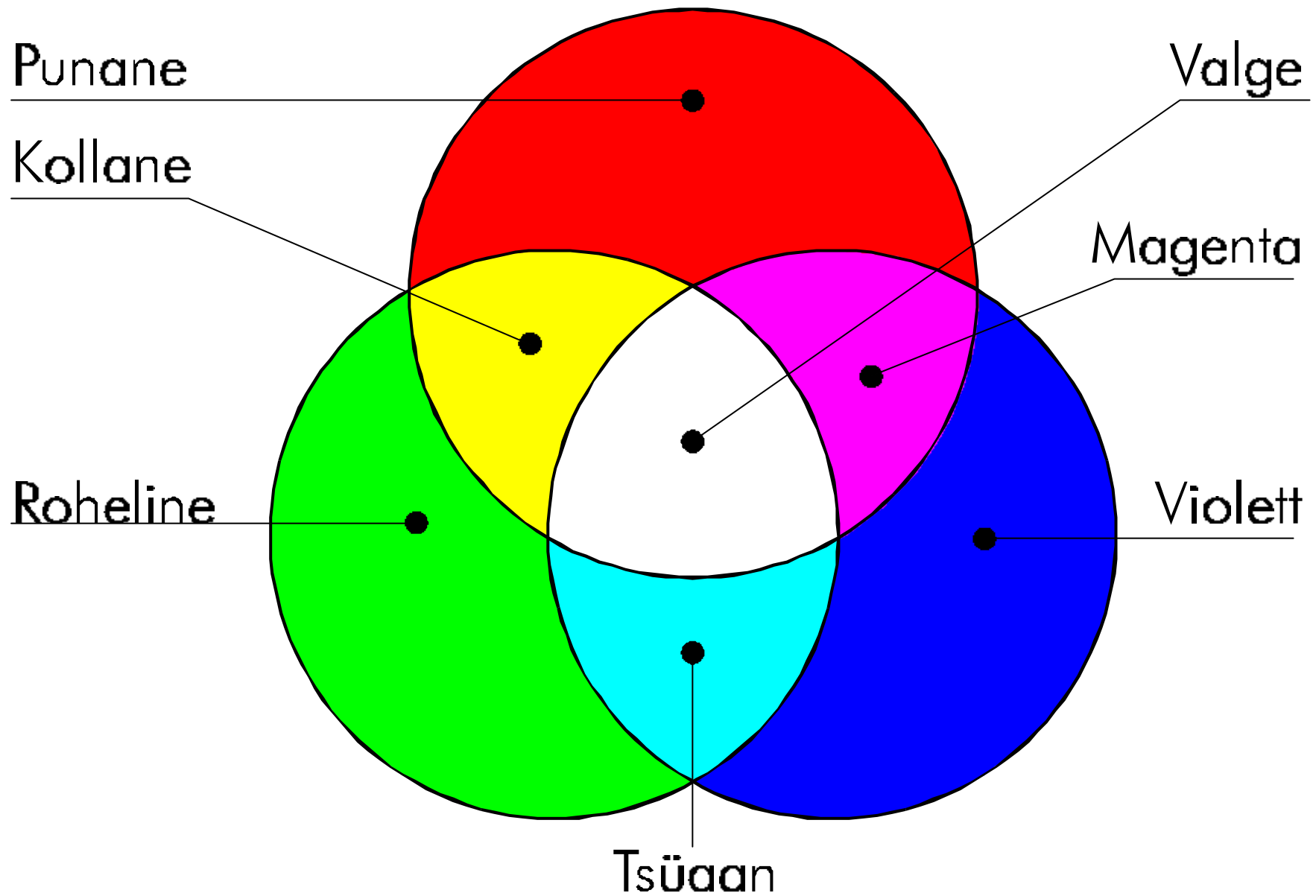

RGB

CMY

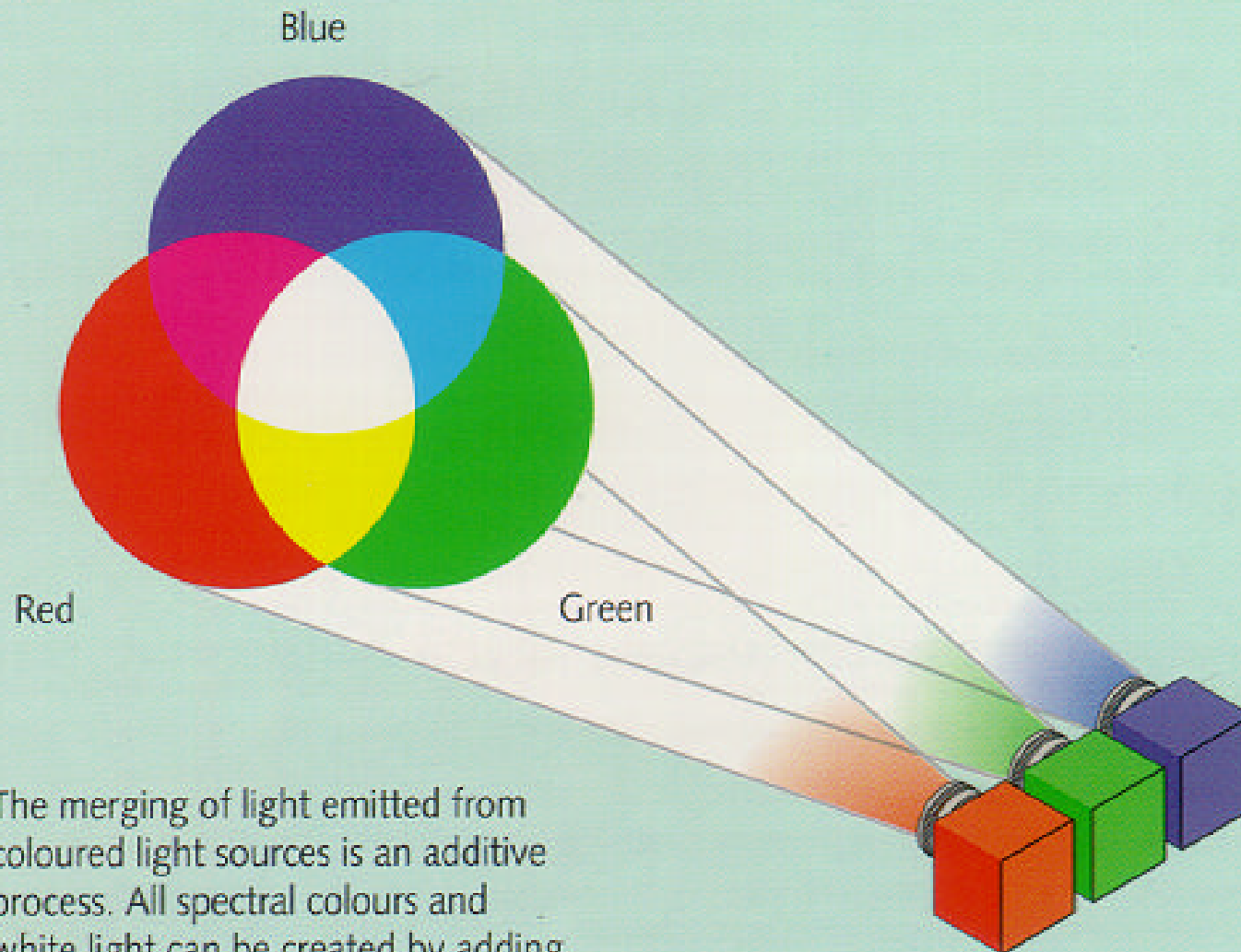
The visible spectrum

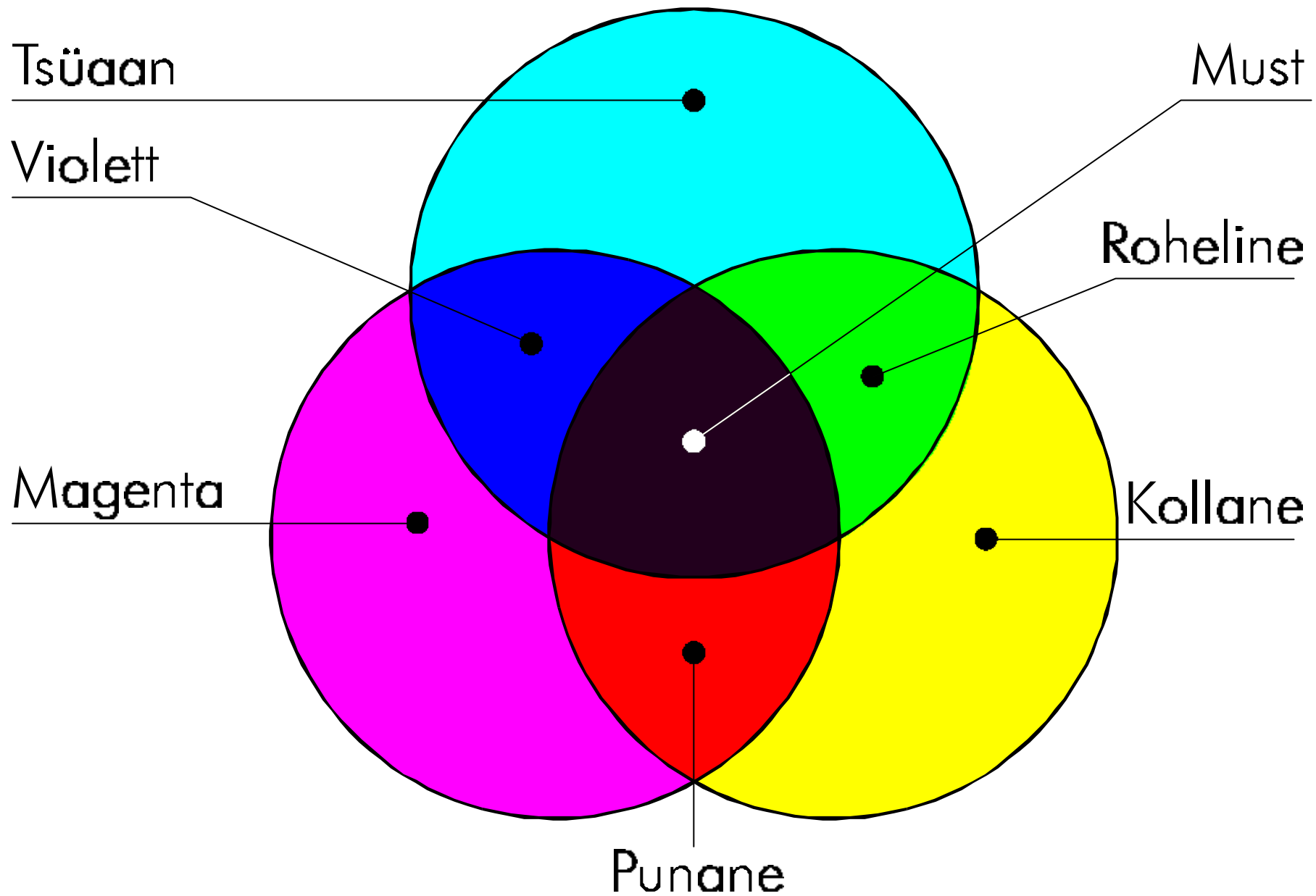

Aditiivne värvisüsteem ehk RGB

Additive colour

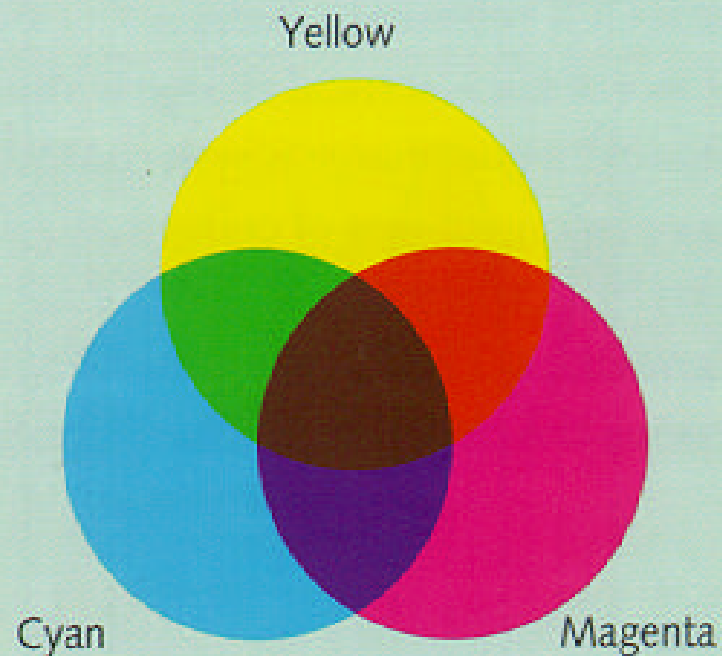

The merging of light emitted from coloured light sources is an additive process. All spectral colours and white light can be created by adding red, green and blue light.

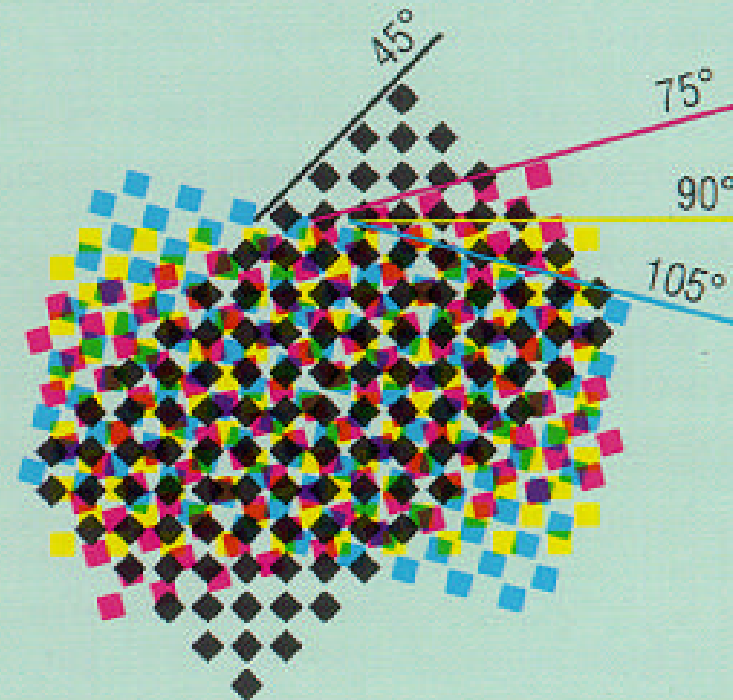

Subtraktiivne värvisüsteem ehk CMYK

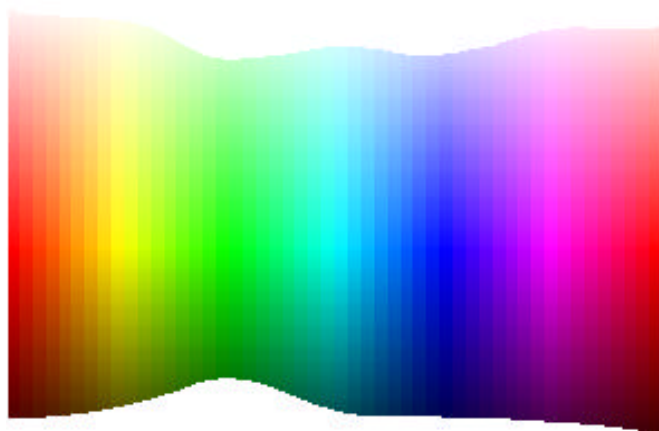
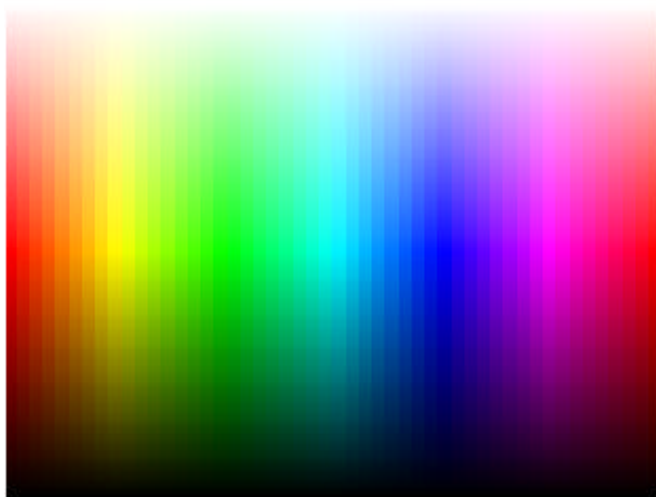
Subtractive colour

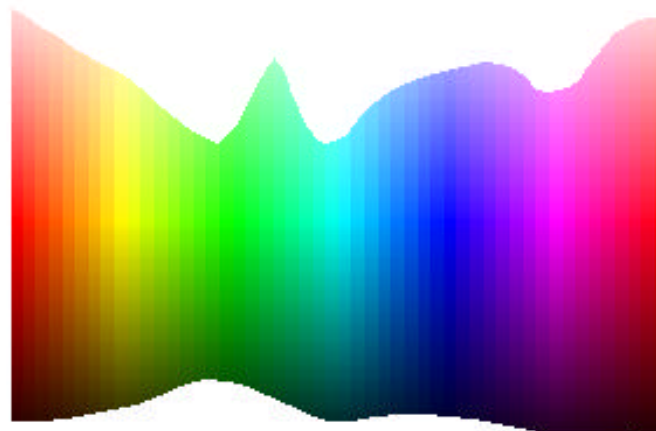
Cyan, magenta and yellow filters or pigments subtract varying quantities of red, green and blue from white light to produce a limited gamut of spectral colours.

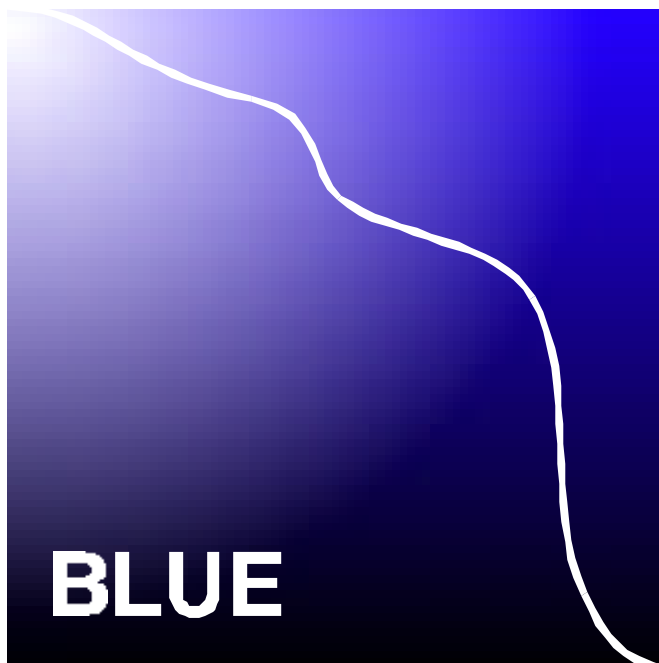
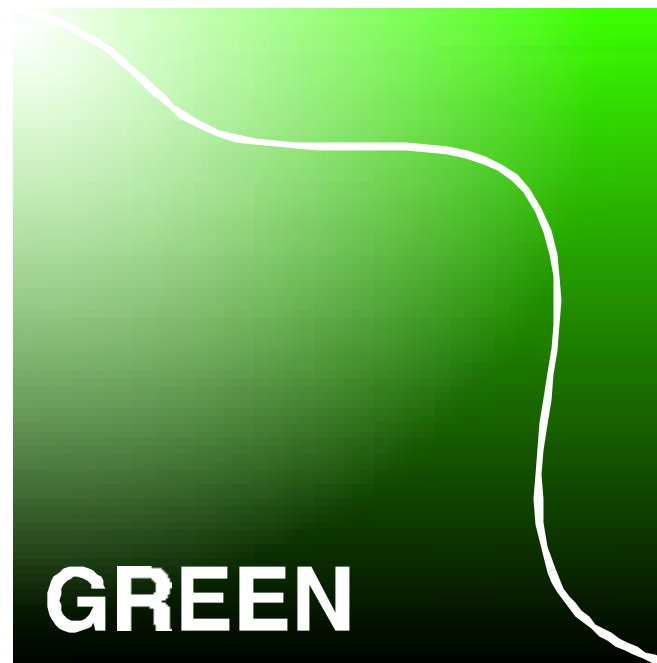
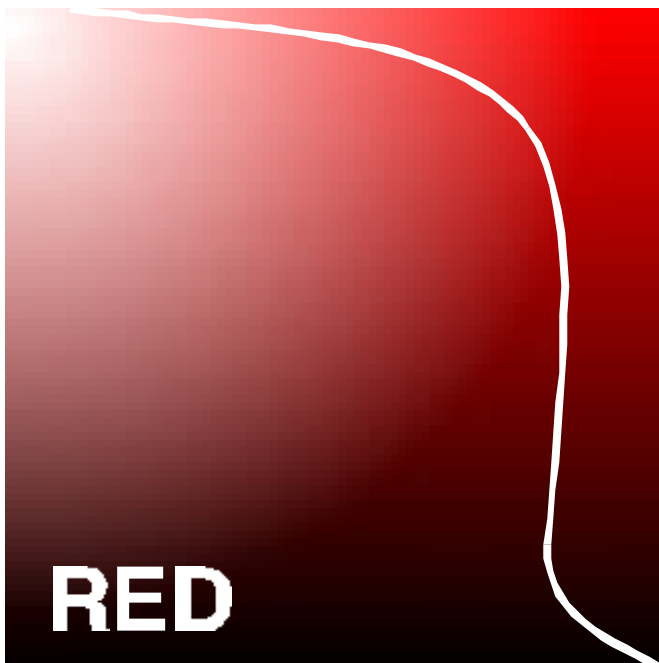
Halftone colour printing normally employs four overlapping grids of dots (CMYK), which subtract differing amounts of RGB light in proportion with dot size.

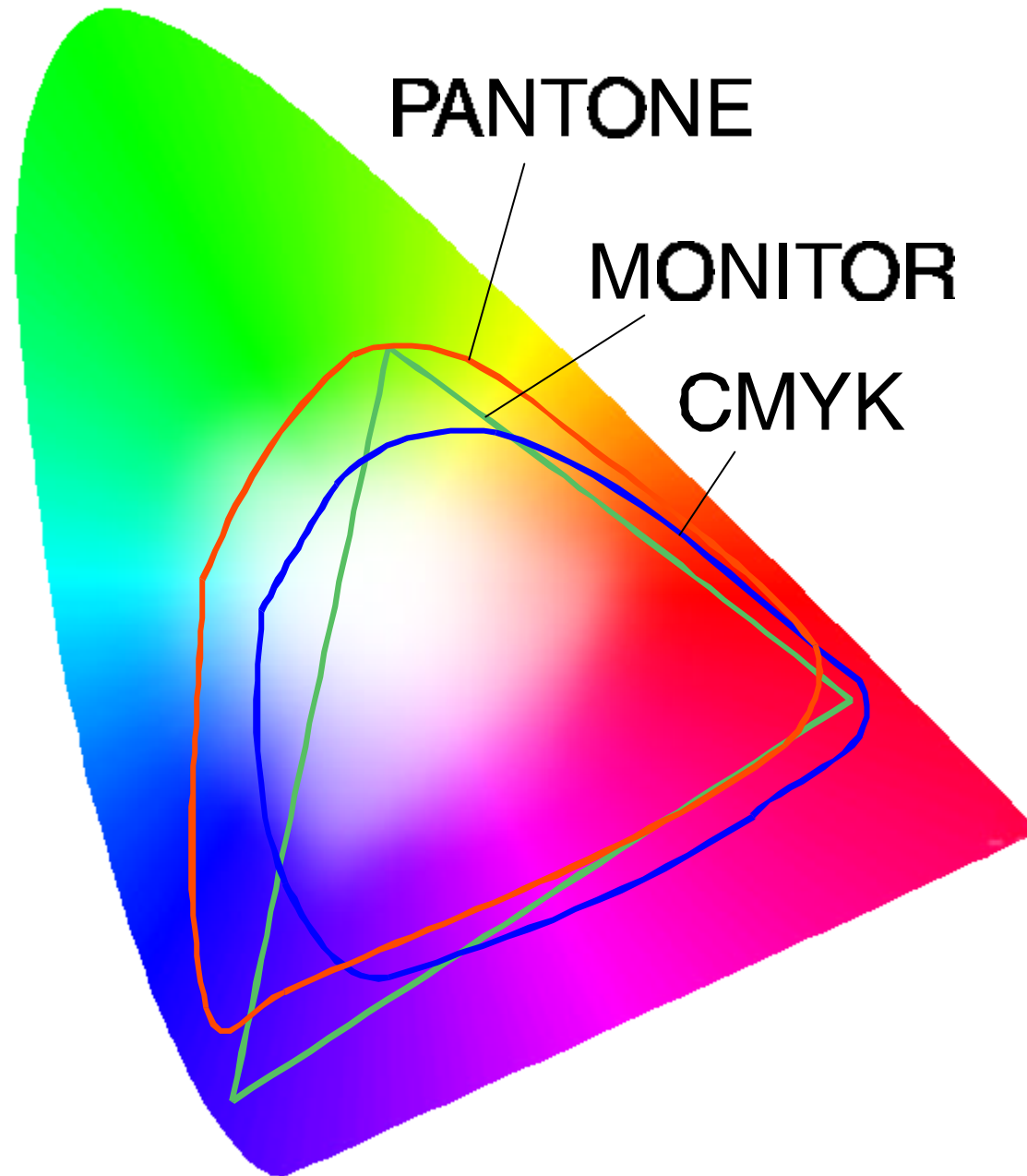

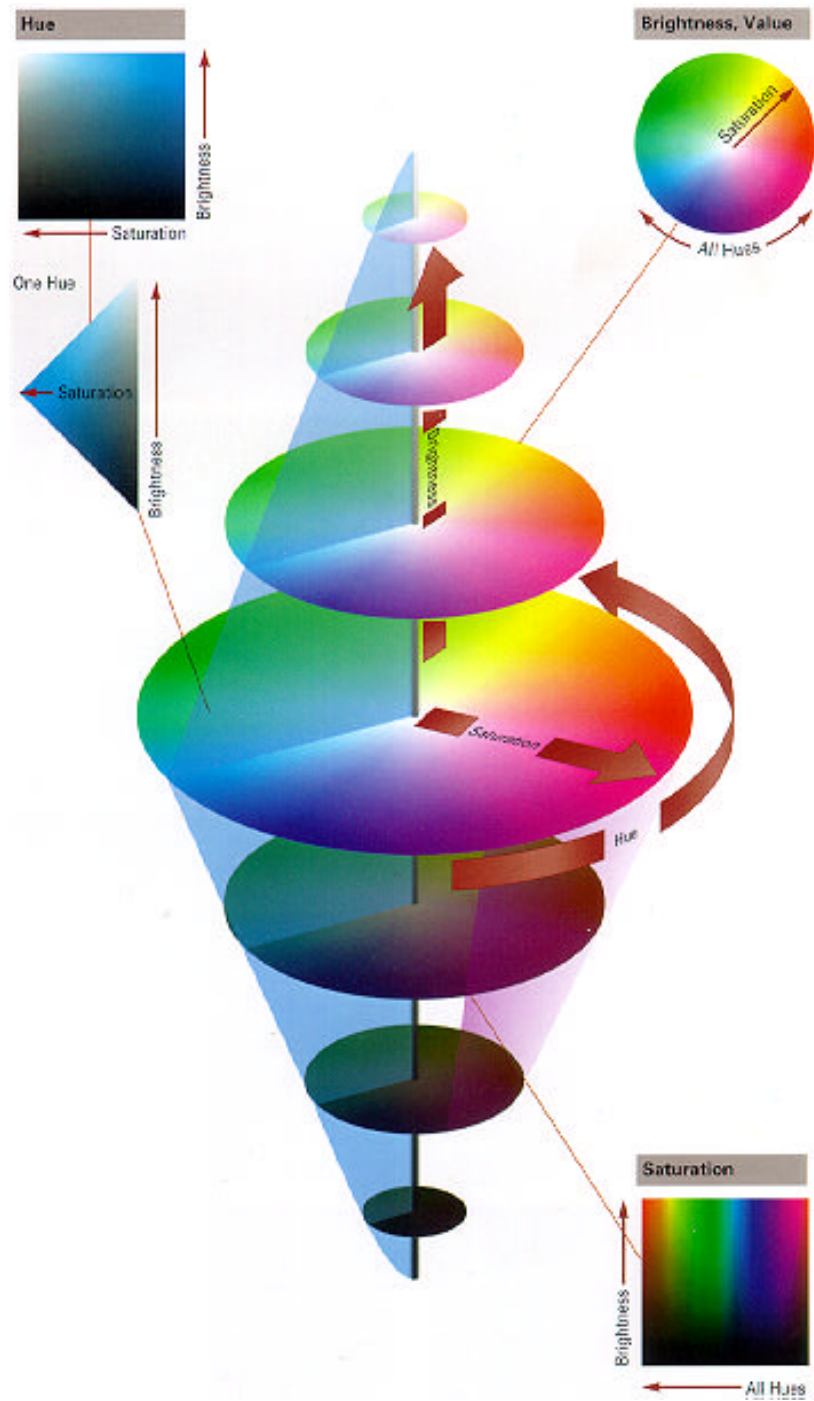
RGB

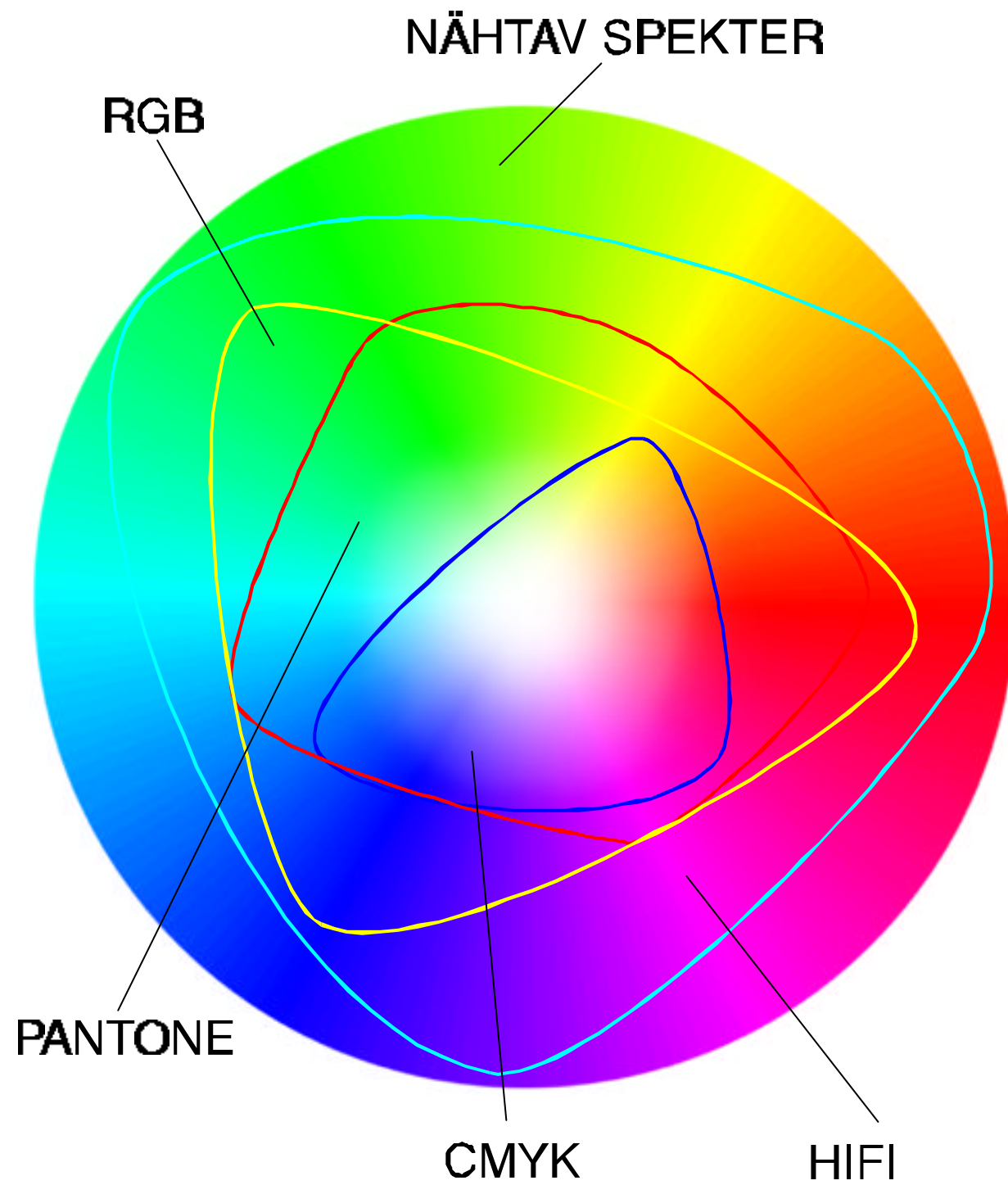

CMYK

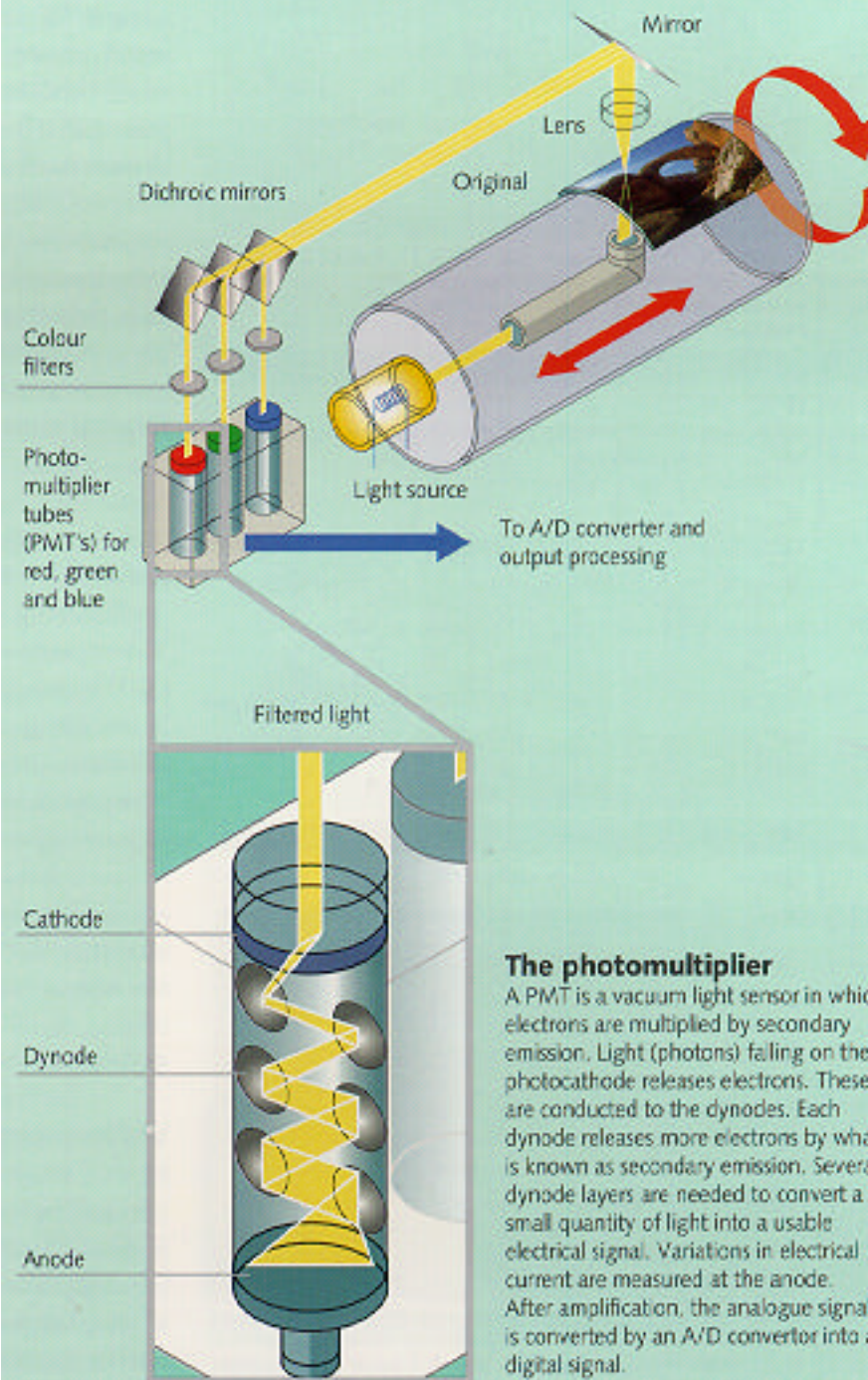

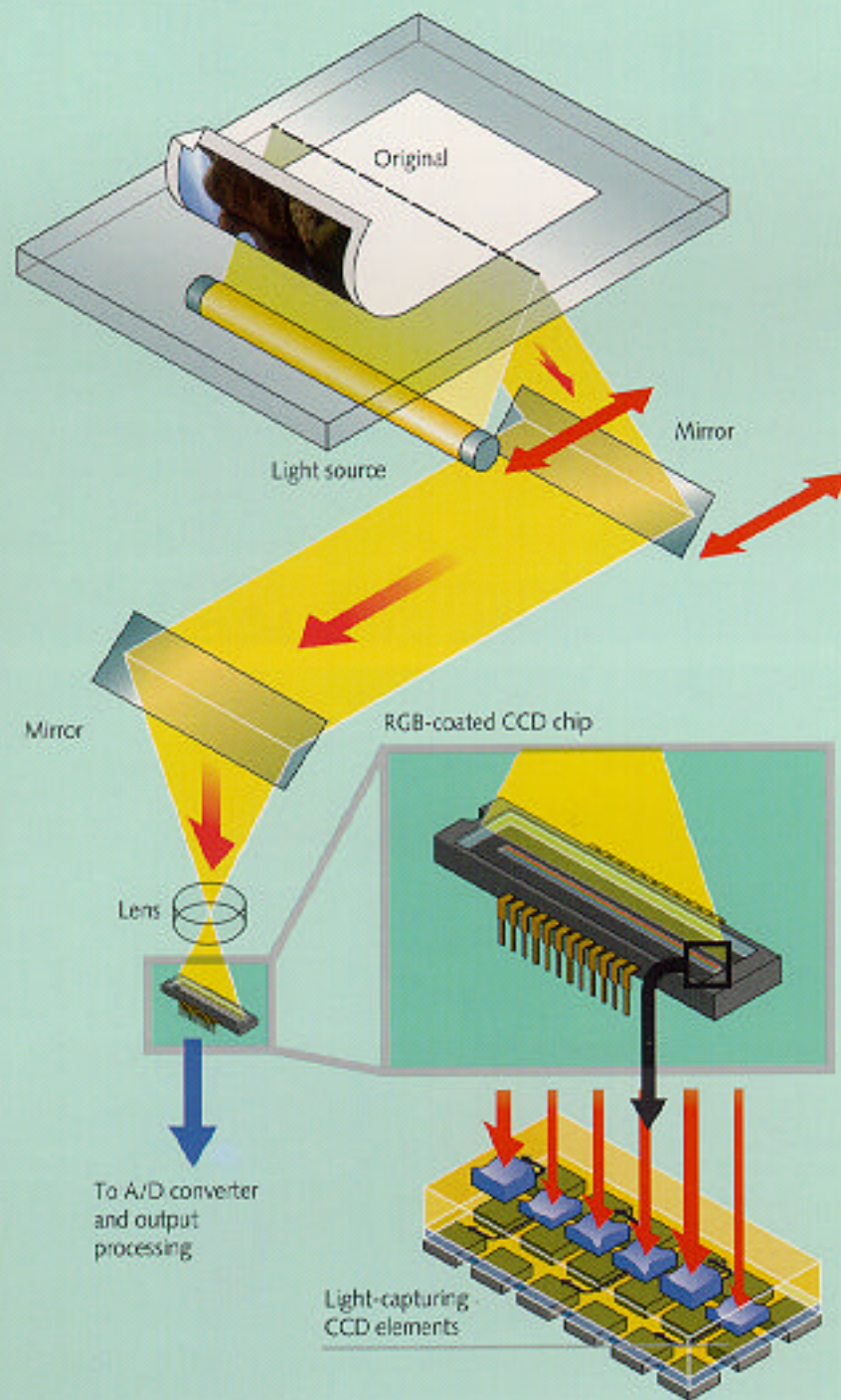

PMT drum scanning

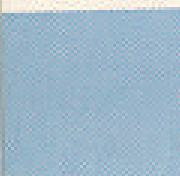
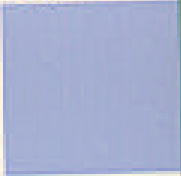
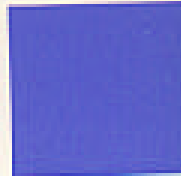
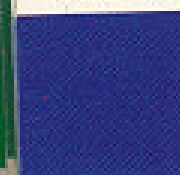
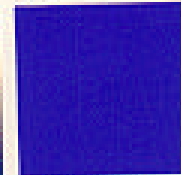
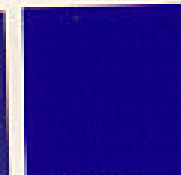
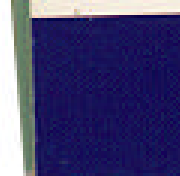
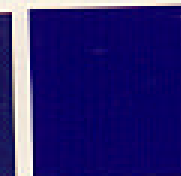

CCD flatbed scanning

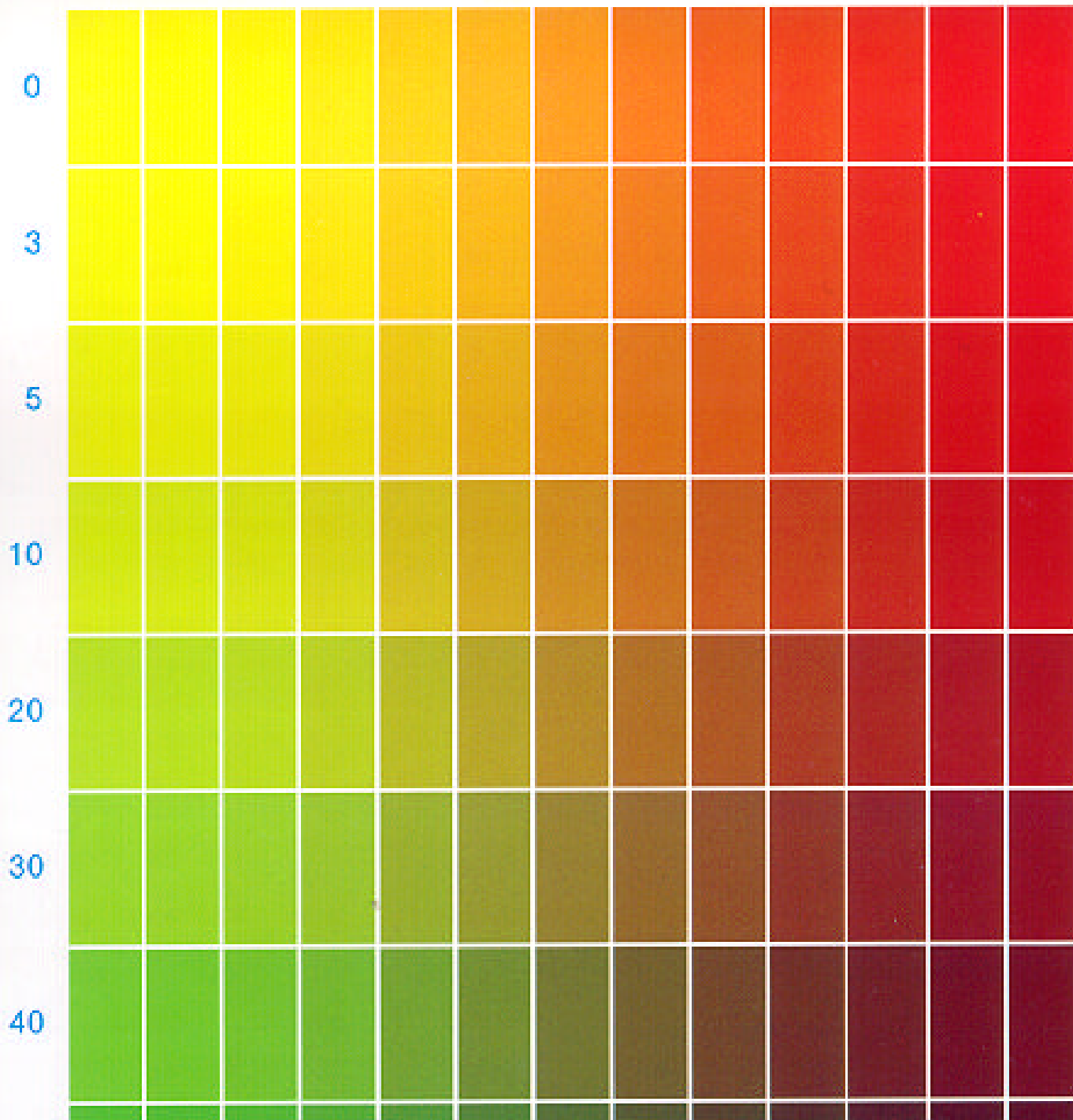

PANTONE®	
4/C Process	Solid Color
	
PANTONE® 1800-C C:34.0 M:8.5 Y:0.0 K:0.0	PANTONE 2708-C Y:0.0 K:0.0
	
PANTONE® 5000-C C:72.0 M:43.0 Y:0.0 K:0.0	PANTONE 2718-C Y:0.0 K:0.0
	
PANTONE® 2800-C C:100.0 M:50.0 Y:0.0 K:0.0	PANTONE 2728-C Y:0.0 K:0.0
	
PANTONE® 2800-C C:100.0 M:79.0 Y:0.0 K:0.0	PANTONE 2738-C Y:0.0 K:0.0
	
PANTONE®	PANTONE

YELLOW 90

Toimetamine & küljendamine

- 1. Kontrolli, et kõik materjal on koos ja vigadeta. Loe kokku slaidid (või leia need ketastelt), vaata üle tekstid. Kas kõik artiklid on olemas ja läbinud korrektuuri? Kas kõik reklaamid on olemas? Kui midagi on puudu, tee nendest asjadest nimekiri ning pane sinna kirja, mis ajaks hiljemalt sul neid vaja on, et saaksid oma tööd teha. Trüki välja 2 ex, üks jäta endale ja teine anna/faksi kliendile. Riputa enda koopia nähtavale kohale ja kui umbes poole tähtaja peale pole materjalid kohal, siis helista ja nõua.

Toimetamine & küljendamine

- 2. Jaga töö komponentideks – nt panen paika tööpõhja ja stiilid, töötlen Wordis algtekstid ja märgin stiilid, puhastan/kontrollin slaidid, joonistan logod ja graafikud. Tee töö täpselt kokku seatud kava järgi. Kui vaja ja võimalik, anna osa terviklikke tööloike kellegi teise teha, seletades talle eelnevalt täpselt, mida vajad.
- 3. Ära tegele korruga toimetamise ja küljendamisega!

Töökorraldus

- 1. Tee küljendusprogrammis põhi või telli see kogenud kujundusfirmast. Pane paika masterid ja stiilid.
- 2. Kui töös on pilte, siis hiljemalt nüüd on sul ettekujutus, mis on vajalikud suurused (1-veeruline, 2-veeruline jne). Märki piltidele peale suurused ja kadreeringud ning saada skaneerimisele (kui sul on väga hea skanner ja koolitus, võid ka ise skannida).

Töökorraldus

- 3. Puhasta tekstid Wordis isehakanud masinakirjutajate ilutegemisest ja pane paika stiilid, olles eelnevalt kõik failid üheks kokku liitnud.
- 4. Kui vaja, trüki pikk tekstifail välja, anna kliendile esimesse korrektuuri. Saa parandsed tagasi, vii Wordis sisse (või anna pikk fail kliendile parandada, säästad oma aega).

Töökorraldus

- 5. Jaga Wordi suur fail jälle juppideks (kui vaja), nimeta need endale ja teistele arusaadavalt, nt lk10linnapeaintervjuu.doc.
- 6. Käi üle / tee graafika. Tööta graafikaga joonistusprogrammis samal suurusel, millel see käiku läheb.
- 7. Käi üle skaneerimisest saadud pildid. Teades plaanitavat küljendust (veerulaius jne) vaata, et kõik pildid oleksid sobivas suuruses, ilusate värvidega jne.

Töökorraldus

- 8. Pane trükis küljendusprogrammis kokku – *place'i* tekst ja graafika. Unusta ära, et on olemas Copy ja Paste.